

**رہیافت های سی امین اجلاس سراسری نماز
با عنوان**

" نماز نسل نو با تمرکز بر نقش مدرسه ، مسجد و دانشگاه "

با استعانت از خداوند متعال سی امین اجلاس سراسری نماز با موضوع **نماز نسل تو با تمرکز بر نقش مدرسه** ، **مسجد و دانشگاه** در روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۱۶ در استان زنجان برگزار گردید. ارکان برگزار کننده این اجلاس ستاد اقامه نماز ، استانداری و دفتر نمایندگی محترم ولی فقیه در استان زنجان بوده اند.

آنچه در ادامه از منظر عزیزان می گذرد نکات برگرفته از پیام گهربار رهبر فرزانه انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه ای مدظله العالی و محتوای ارزشمند سخن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز و نیز کمیسیون های تخصصی و منتخب فراخوان علمی آن بوده است .

رهمودهای مقام معظم رهبری در پیام ایشان به اجلاس

- ۱) **خدای متعال را بر ادامه‌ی سنت مبارک و نیکوی بزرگداشت نماز سپاس می گویم.**
- ۲) **از جناب حجت‌الاسلام قرائتی عالم مجاهد و روشن‌بین که پایه‌گذار این حرکت پربرکتند صمیمانه تشکر می‌کنم.**
- ۳) **نماز را نمی‌توان در شمار نیازهای جاری فرد و جامعه‌ی مسلمان دانست. این فریضه‌ی بزرگ بسی فراتر از این نیازها نقش می‌آفرینند. آن را باید، همچون روح برای اندام‌های بدن انسان یا همچون هوا در مقایسه با دیگر نیازهای مادی انسان دانست.**
- ۴) **اینکه قبول همه‌ی عبادت‌ها و خدمت‌های خدائی به قبول نماز وابسته شده و اینکه امر به نماز و ایستادگی بر آن از پیامبر مطالبه شده، و اینکه نماز نخستین الزام در حاکمیت صالحان دانسته شده و اینکه اقامه‌ی آن و تاکید بر آن بیش از هر واجب دیگر در قرآن تکرار شده، همه دلیل بر جایگاه بی‌مثال این فریضه‌ی الهی است.**
- ۵) **ترویج نماز در میان نسل جوان و نوجوان، کلید گسترش این نعمت الهی و جایگزین شدن آن در جایگاه شایسته‌ی آن است.**
- ۶) **متصدیان کارهای مرتبط با جوانان و نوجوانان، از خانواده، تا مدرسه، و تا دانشگاه، و تا محیط‌های ورزشی و تا عالمان دینی در مدارس و دانشگاه‌ها و تا مجموعه‌های بسیجی در مساجد و تا همه‌ی واحدهای بسیج و تا مجموعه‌های جهاد سازندگی و گروه‌های جهادی و نظائر این‌ها، باید خود را مخاطب: اقیما الصلاة بدانند، راه‌های آموختن و گزاردن نماز و کیفیت بخشیدن به آن را برای نسل نو هموارکنند. به نماز، به مسجد، به حضور قلب، به توجه به معانی نماز، به دانستن احکام نماز، جاذبه ببخشند و به معنای واقعی، نماز را اقامه کنند.**

بیانات رئیس محترم جمهور

۱) از استاد بزرگوار و مفسر عالیقدر جناب آقای قرائتی تشکر می‌کنم بخاطر این پرچمی که ایشان برافراشت. به اقامه نماز، پرداختن به نماز همت کرد در این سال‌ها و در این سه یا چهار دهه حقیقتاً ایشان همت بسیاری کردند و همه عزیزانی که با ایشان همراهی کردند.

۲) إن شاء الله همه این تلاش‌ها بسیار هم مؤثر بوده است. هم در خانه و خانواده، هم در مدرسه نقش داشته است، هم در دانشگاه و هم در سازمان‌ها و ادارات و دستگاه‌های اداری کشور تأثیر داشته است.

۳) اما بعد از این باید بسیار کار صورت بگیرد چون الصلاة عمود الدین، إن قُبلت قُبل ما سواها و إن رُدَّت رُدَّ ما سواها.

۴) ساختن جامعه سالم بدون نماز امکان‌پذیر نیست.

۵) محور سبک زندگی اسلامی نماز است، سبک زندگی برای یک انسان سالک باید با محور بودن نماز شکل بگیرد.

۶) اولین توصیه و تأکید به صاحبان مکتب و قدرت، نماز است.

۷) حیّ علی الصلاة داریم، حیّ علی الصوم، حیّ علی الحج نداریم. اگر نماز بود در پرتوی نماز ایتاء زکات، امر به خوبی‌ها، نهی از زشتی‌ها و پلشتی‌ها هم شکل می‌گیرد، زیرا که فرمود: إن الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنکر.

۸) اگر نماز اقامه شود، با اقامه نماز هم مبارزه با نفس شیطان درون و هم با شیاطین بیرون صورت خواهد گرفت.

۹) هیچکس حق ندارد نماز را ترک کند در هیچ حالتی، در هیچ حالتی این فریضه نباید ترک شود، مگر این که انسان حواس و هوشی نداشته باشد که بر او تکلیفی نیست، آنوقت بحث تکلیف است، همیشه نماز است، این نکته بسیار محوری است.

۱۰) آنچه که شما عزیزان را امروز و همه ما را رنج می‌دهد آسیب‌های فردی و اجتماعی است، چون انسان تهدید می‌شود هم از جانب نفسانیات و نفس اماره درون و هم از جانب طواغیت و شیاطین و زیاده‌خواهان و مستکبرین بیرون. چه باید کرد در این عرصه نبرد؟ فرمودند: إستعینوا بالصبر و الصلاة، راه آن، نماز است.

۱۱) در اداره می‌گویند این نماز خوان است، این مقید به نماز است، در سازمان این را می‌گویند، در دانشگاه می‌گویند این نماز خوان است، مراقب باش جلوی این دروغ‌نگویی، مواظب باش رشوه رد و بدل نشود، این نمازخوان است، سیماهم فی وجوههم من أثر السجود، در سلوک آنها آثار بندگی و آثار نماز پیداست. این استاد اهل نماز است، جلوی او نمی‌شود هر حرفی را گفت، این دانشجو اهل نماز است، این خیلی مهم است.

۱۲) ما در روایات خودمان اختبار بالصلاة داریم. در خیلی از کارهای خودمان می‌گویند اختبار بالصلاة؛ اختبار بالصلاة خیلی مهم است، ببینید اهل نماز است یا اهل نماز نیست، یعنی یکی از شاخص‌های مهم برای گزینش است.

۱۳) این که فرمود: إن قبلت قبل ما سواها، اگر این ورقه تصحیح شد و نمره آورد ورقه های دیگر او هم تصحیح می شود، اگر نشد شاید ورقه های دیگر او اصلاً تصحیح نشوند، می گویند این جزو مواد درسی اصلی است که اگر در این نمره آورد آنهای دیگر هم تصحیح می شوند، البته تعبیر بنده است، اگر نشد در آنهای دیگر معلوم نیست دیگر اوراق او مورد بررسی قرار بگیرد، چون می گویند در اولی نمره نیاورده است و این بسیار مهم است.

۱۴) من می خواهم نسبت به وظیفه اداری و سازمانی خودم به عنوان دولت اشاراتی داشته باشم .

۱۵) اصرار به این که مسئولین دولت در این جلسه سخن بگویند این است که از جایگاه سازمانی خودشان وظیفه خودشان را انجام بدهند، ناظر به این جهت است .

۱۶) این آیه شریفه "الذین إن مکناهم فی الارض أقاموا الصلوه ... " یک نگاه است به عنوان اقدام شخصی و فردی، این را باید گفت کیفیت بخشیدن به نماز، به اعتبار شخصی است که آنچه که مدیر و مسئول نماز خوان عمل می کند تلاش کند به نماز خودش کیفیت بدهد، نماز خودش از لقلقه زبان به جان و دل او سرایت کند، همچنان که ما جسم و روحی داریم، نماز هم جسم و روحی دارد، مناسک و شرائط و اجزائی دارد و روح نماز است.

۱۷) من هم حدیث نفس می کنم و به همکاران خودم و کسانی که در کسوت خدمتگزاری هستند عرض می کنم اولین وظیفه ما این است که روح ما با روح نماز انس بگیرد، این رمز موفقیت است، این همان وظیفه شخصی است که توجه کنیم اگر می خواهیم کارهای ما مؤثر واقع شوند، اقدامات ما مؤثر واقع شوند، ذکر خداوند متعال بر زبان و قلب و جان ما و رفتار ما حاکم باشد، توجه به روح نماز می تواند انسان را تقویت کند، این قوت گرفتن از نماز است.

۱۸) حفظتني حفظك الله ضیعتنی ضیعتك الله، نماز هم نفرین می کند و هم دعا می کند، بگذارید دعای نماز شامل حال ما شود و یکی از دعاگویان ما و همه کسانی که در کسوت استادی، معلمی، مدرسه، اداره و سازمان و همه جا هستند دعای نماز باشد، یکی از دعاهای مستجاب دعای نماز است.

۱۹) نکته دوم الذین إن مکناهم فی الارض از باب این که تلاش برای اجتماعی کردن نماز باشد، اهل هنر تلاش کنند، اهل قلم و بیان تلاش کنند برای این که ترویج نماز صورت بگیرد، این وظیفه قدرت و مکتب است.

۲۰) اهل رسانه تلاش کنند ترویج نماز صورت بگیرد، تبیین نماز صورت بگیرد، معرفت نسبت به نماز صورت بگیرد با بیان های مختلف با سطوح مخاطبان، از کودک گرفته، نوجوان، جوان تا سطوح فرهیختگی و نخبگانی، همه با نماز ارتباط داشته باشند، کما این که بزرگان از اولیای خدا هم موظف به نماز هستند، نماز از کسی استثناء نشده است.

۲۱) کسانی که در جایگاه سازمانی و اداری هستند در حوزه، در دانشگاه، در مؤسسات پژوهشی و علمی و فکری و فرهنگی و الگوسازی جامعه نماز و ترویج نماز، این جلوه مکتب و قدرت کسی است که برای ترویج نسبت به نماز کار می کند.

۲۲) ترویج نماز بسیار مهم است، البته اینجا ترویج طبیعتاً آن نکته معروفی که همه شما همیشه اشاره می کنید، آن است که کونوا دعاء الناس بغير ألسنتکم.

۲۳) رئیس یک سازمان، اداره، دانشگاه، مؤسسه، استاد یک کلاس وقتی خودش در اول که حیّ علی الصلاة شنید و به طرف نماز رفت، چه بگوید دانشجویها بیایند و چه نگوید، دانشجویها می دانند این استاد اهل نماز است و آنها گرایش پیدا می کنند. اداره و سازمان هم همین است.

۲۴) رؤسای ادارات در نماز شرکت کنند، بسیار مهم است این که کارمندان ببینند رئیس اداره توجه به نماز دارد، این نکته هم و قابل توجه است برای همه بخشها.

۲۵) ما نسبت به آسیب های اجتماعی باید نگران باشیم، آسیب های اجتماعی جامعه ما را تهدید می کنند، راه مصون سازی جامعه از آسیب ها چیست؟

۲۶) تنها راهی که از همه این فضا می توان در جهت رشد استفاده شود، مصون سازی است و هیچ عنصری برای صیانت بخشی بهتر از نماز وجود ندارد. بهترین عنصر برای صیانت از نسل جوان و نسل نو و آحاد جامعه نماز است و نماز است و نماز.

۲۷) پرداختن به نماز، این که همه مراکز علمی، فرهنگی، فکری و اندیشه ای در تمام مراحل اعم از خانه، مدرسه، دانشگاه و مراکز اداری و سازمانی، همه خود را موظف بدانند نسبت به نماز و همه خود را موظف بدانند نسبت به رصد برای این که آیا نسبت به نماز توجه شد آنچنان که باید یا نه؟ هرچه در این زمینه کار شود باز هم جا برای فعالیت بیشتر دارد، باید رصد کرد ببینیم در کجا هستیم؟

۲۸) همواره رصد کنیم ببینیم در کجا قرار داریم و در کجا می توانیم قرار داشته باشیم. آنچه که از امام فرمودند و در رفتار امام همین داستان توجه به نماز آن هم در آخرین لحظات عمر شریف ایشان، توجه به نماز.

۲۹) آنچه که از رهبری می بینیم و در سلوک ایشان می بینیم، توجه جدی نسبت به نماز را همه شما شاهد هستید و ارتباط دارید که علیرغم مشاغلی که ایشان دارند نسبت به جهان اسلام اما به هیچ عنوان این مانع توجه به نماز اول وقت نمی شود.

۳۰) به هیچ عنوان نباید توجه به نماز جای خودش را به امر دیگری بدهد؛ اگر اعمالی هم است باز هم مسئله نماز در آن مورد توجه است.

۳۱) من از ارزیابی هایی که در ستاد اقامه نماز صورت می گیرد، سپاسگزارم. اما هم از آقای زرهانی و هم از استاد بزرگوار آقای قرائتی می خواهیم که در سازمان ها و ادارات که بنده مسئولیت دارم شرعاً و قانوناً، نسبت به همکاران خودم در سراسر کشور، توجه دادن و تنبه دادن را، همچنان که خدا و پیغمبر و ائمه هدی علیهم صلوات الله به ما توجه و تنبه می دهند، علیرغم این که همه بلد هستند اما ما توجه و تذکر را لازم می دانیم، یادآوری را امری ضروری می دانیم، ارزیابی و رصد را امری ضروری می دانیم.

۳۲) متوجه کردن یک سازمان و اداره و دانشگاه و مؤسسه به این که شما کجا قرار دارید؟ چه موفقیت هایی داشتید؟ و چه کاستی هایی را؟ من لازم می دانم و معتقدم در موفقیت آنها نقش دارد و حتماً اگر متنبه شوند متشکر خواهند شد که توجه دادیم . ما هم به نماز، بویژه به روح نماز که بسیار اهمیت دارد تأکید می کنیم .

۳۳) ما به عنوان دولت عرض می کنیم، ما در دولت مسئولیت داریم . نسبت به همه بویژه نسل جوان که سرمایه بزرگ این کشور هستند . نسبت به جوانان و نوجوانان، در توجه دادن این عزیزان به نماز، آثار نماز، برکات نماز، معنویات نماز، این وظیفه همه ما است، وظیفه همه رسانه ها است، وظیفه همه مراکز علمی، فرهنگی الگوساز، حوزه و دانشگاه است. توجه دادن نسل جوان و نوجوان نسبت به نماز و برکات نماز و نیاز ما به نماز .

۳۴) در این سال ها ، کتب و آثار هنری ارزشمندی تولید شده است اما به نظر می رسد کفایت نمی کند و بیشتر از این باید کار شود؛

۳۵) این اجلاس نماز ، توجه دادن به نماز است ولی این جلسه سالی یک بار کفایت نمی کند، این اجلاس می خواهد به بنده به عنوان مسئول در دولت ، این تذکار و یادآوری را داشته باشد "الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلاة" . اینکه وظیفه اقامه نماز را فراموش نکنید و برای همه باید در سلسله مسئولیت این تنبه باشد و این تنبه بسیار کار می کند و منافع بسیاری دارد در جهت این که همگان متوجه به این وظیفه مهم شوند که آثار و برکات آن فوق العاده است.

۳۶) در دولت برای همه گونه همکاری آمادگی داریم ، ما شما را نه به عنوان این که منت داشته باشیم، من می گویم منت می کشیم که عزیزان راصد و ناظر ما و کسانی که امروز ما را متذکر می شوند به توجه به نماز و توجه به وظائف .

سخنرانی رئیس محترم ستاد اقامه نماز

۱) هر سال آقا یک پیامی می دهد و ما را شرمنده می کند، جوابی که من می توانم به آقا بگویم همان دعای کمیل است "و کم من ثناء جمیل لست أهلاً له نشرته." لطف خودشان است و توجهی که به نماز دارند. یک روز ایشان از من پرسیدند تابحال چیزی از من خواستی که ندادم؟ گفتم نه، هرچه خواستم دادید و من از ایشان قلباً تشکر می کنم .

۲) نماز باید ادامه داشته باشد. قرآن می فرماید: و اعبدوه و اصطبر لعبادتک، و اصطبر یعنی حوصله کنید، ممکن است ده بار گفתי اما گوش نداده است، عروس، داماد، پسر، دختر؛ اگر سی بار هم گفتید گوش ندادند سی و یک بار بگویید، اگر تبر زدید شکسته نشد باید بزیند تا بشکنند، نباید بگویید زدیم خوب ترک نخورد، یعنی باید مقاومت کرد. نسبت به بچه ها مسئول هستیم، خدا به پیغمبر خودش می گوید و امر اهلک، و کان یأمر أهله بالصلاة.

۳) نماز به قدری مهم است که پیغمبری که جد پیغمبر موسی و عیسی و پیغمبر اسلام و جد همه انبیاء است غیر از آدم و چند نفر، حضرت ابراهیم و اسماعیل را خدا می گوید طهراً، از طهراً یعنی یک پیرمرد صد ساله مثل ابراهیم با یک بچه سیزده ساله باهم هستند، یعنی در هیئت امانا باید یک نسل نو هم باشند، طهراً دو نفر هستند، یکی پیر است، صد ساله است و یکی سیزده ساله است. بچه ها را در مسجد باید دخیل کرد. طهراً بیتی.

۴) به راه های رفته قانع نشویم چون جمعی از شما مدیران ارشد هستید، در خدمت رئیس جمهور عزیز، می گویند مدیر خوب کسی نیست که پشت سر او چقدر رفتند، نگاه کند ببیند چقدر نرفتیم، نگاه نکنیم صدتا کتاب خواندیم، لیسانس شدیم، دکتر شدیم، آیت الله شدیم، به مطالعات نگاه نکنید ممکن است مغرور شوید، نگاه کنید چند میلیون کتاب است که نخواندیم، چه کارهایی می توانستیم برای نماز بکنیم ولی نکردیم.

۵) من گاهی در سال صدتا سفر داشتم در همه ایران نماز خودم را چهار رکعتی می خواندم ولی الان که مشکل پا پیدا کردم فکر می کنم چقدر می توانستم باز هم به مسافرت بروم، یک حدیث دیگر هم اضافه بخوانم، یک ملاقات دیگر، یک تلفن دیگر. مسئله نماز را؟

۶) دیشب ما یک کشفی داشتیم در زنجان، چون نمی دانم صاحب آن راضی است یا نه، اسم او را نمی برم، دیشب ما این را فهمیدیم که در زنجان یک خانمی است که چهل سال است شب ها دو رکعت نماز می خواند، لیلۃ الدفن و می خوابد، می گویند برای چه کسی می خوانی؟ می گوید نمی دانم کیست، بالاخره امروز یک عده مردند و شب اول قبر هم شب سختی است، من برای این که خدا آنها را رحمت کند می خوانم. یک زنی چهل سال است

نه دوربین است، نه مأموریت است، نه پول است؛ این اخلاص ها فرق می کند با آدم هایی که هر کاری می کنید آنها را اول توجه به پول دارند. نیاز داریم به این کارها .

۷) هر وزارتی چه کارهایی می تواند برای نماز بکند؛ همین وزیر راه در همین استان چندین نمازخانه تأسیس کرد.

۸) وزارت آموزش و پرورش الان بالای بیست هزار طلبه در آموزش و پرورش نماز می خوانند، البته اینها پوست نماز است، آن نمازی که خدا در قرآن گفته است غیر از این نماز است. ما به این آیه عمل نکردیم، خودم را می گویم به این آیه عمل نکردم، فی صلاتهم خاشعون، چه کسی است که بگوید دو رکعت نماز با توجه در عمر خودم خواندم؟ سَجْدًا و بُكْيًا، کدام یک از ما در حال سجده گریه می کنیم؟ سَجْدًا و بُكْيًا، سَجْدًا و قِيَامًا، تاجافی جنوبهم عن المضاجع. آیات قرآن را که می بینیم نمره ما ضعیف است. خب کارهایی هم شده است الحمدلله، کم نگذاریم برای آن. حق تلاوت؛ قرآن می گوید آقایان مدیران به این توجه داشته باشید و برای زیردست های خودتان هم بگویید، هر مسئولیتی که دارید، دو رقم مسئولیت داریم، یا حق آن را انجام بدهید، حق آن مثل چه چیزی؟ حق تلاوته، حق تقاته، حق جهاده، حق آن را انجام بدهید. بعد آیاتی هم داریم که می گوید اگر نمی توانید حق شهدا را انجام بدهید، حق سپهد سلیمانی را انجام بدهید، حق ائمه جمعه دستغیب و اشرفی و صدوقی، اگر حق آنها را نمی توانید انجام بدهید لاقول ما استطعتم، یا حق جهاد است یا أعدوا لهم ما استطعتم، یا حق تقاته یا إتقوا الله ما استطعتم. می توانیم این سؤال را از خودمان بپرسیم که آقای قرائتی حق نماز را انجام دادی؟ والله نه. بیش از این و بهتر از این نمی شد کار کرد؟ بلندترین نقطه را برای نماز گذاشتند، پیشانی. هر عضوی یک کاری دارد ولی پیشانی هیچ کاری ندارد و فقط برای سجده است؛ بلندترین نقطه آن هم در مساحت نسبتاً وسیع برای این است.

۹) بچه های ما آسیب پذیر هستند، تنها راهی که جلوی آسیب بچه را می گیرد رابطه با خدا و نماز است. نماز برای من نیست، مسلمان تر از شما هم نیستم، بسیاری از شما، سواد شما، همه چیز شما از من بهتر است؛ ولی وضع نماز رضایت بخش نیست. خودمان بچه را صدا می زنیم می گوییم بلندشو مدرسه تو دیر شد، نمی گوییم بلندشو نماز تو قضا شد. مسئله نماز.

۱۰) امام رضا علیه السلام فرمود: می نوشت، یک ساعت مانده بود، تا صدای اذان بلند شد قلم را کنار گذاشت، گفتند آقا یک ساعت دیگر. آقای انصاری دفتر آقا می گفت ساعت های آخر عمر امام گاهی چشم خودش را باز می کرد و یک جمله می گفت و می رفت، گفت آقای انصاری اگر من خواب بودم، بیهوش بودم، بی حال بودم اذان گفتند من را بیدار کنید، گفتم چشم، این را امام گفت و از حال رفت، دیدم صدای اذان بلند شد، روی من نشد، دل من نیامد او را صدا بزنم، هرچه گفتم خودش گفته است، خودش گفته است من را صدا کن، او را صدا نکردم، چشم خودش را باز کرد گفت آقای انصاری ظهر شد؟ گفتم بله، گفت چه زمانی؟ گفتم ده دقیقه قبل، گفت مگر به شما نگفتم اول اذان من را صدا کنید؟ چرا تمام عمر خودم نماز را اول وقت خواندم، روز آخر عمر من ده

دقیقه دیر شد. اینها سرمایه ای است که به آمریکا بگوید آمریکا هیچ غلطی نمی تواند بکند. دست آدم که در دست خدا است زور پیدا می کند، و استعینوا بالصبر و الصلاة.

۱۱) به هر حال از آقای رئیسی تقاضا می کنیم هر شش ماه یک بار، چهار ماه یک بار، هشت ماه یک بار، نیم ساعت در هیئت دولت راجع به نماز صحبت کنند. وضع نماز کجاست؟

۱۲) وضع نماز خوب نیست، نسبت به گذشته خوب است. می گفت یک مناجات داریم می گوید: إذا رأیت ذنوبی فزعت، نگاه به گناهان خودم می کنم جیغ می زنم، و إذا رأیت کرمک طمعت، کرم تو را می بینم، وقتی به زمان شاه و سابق قبل از خودمان نگاه کنیم که اصلا نماز جماعتی نبود ولی نسبت به آن نمازی که باید باشد، باز همه شما کمک کنید، این یک مسئله.

۱۳) مسئله بعدی یک حدیثی است که برای من نو بود، شاید برای شما هم نو باشد، امام رضا فرمود خدا نماز را واجب کرد تا قرآن از مهجوریت بیرون بیاید. این خیلی برای من مهم بود، مثل آدمی که می گویند این لباس را بشور، نمی خواهم لباس شسته شود بلکه می خواهم دستان شما پاک شود، هدف این است، خداوند نماز را واجب کرد تا قرآن از مهجوریت خارج شود، چون هر کسی که می خواهد نماز بخواند در هفده رکعت که حمد و قل هو الله است، ده تا حمد دارد، ده هفت تا هفتادتا، ده تا هم قل هو الله، ده پنج تا پنجاه تا، پنجاه تا و هفتادتا صد و بیست تا، یعنی مجبور است، هر کسی که می خواهد نماز بخواند مجبور است صد و بیست تا آیه قرآن را هم بخواند.

۱۴) الان در آستانه ماه رجب هستیم، فرصت خوبی است، ماشین هایی که هوا گرفته است در سرازیری روشن می شود. سرازیری عبادت رجب شعبان رمضان است، هنوز هم رجب نشده است، دو ماه وقت دارید برای برنامه ریزی، این قرآن مهجور است. عده ای نمی توانند بخوانند، عده ای غلط می خوانند، عده ای بد می خوانند، عده ای معنای آن را نمی فهمند. من که خبر نداشتم این قاری عزیز یک جمله گفت گفتم دواي درد ما همین است، لإیلاف قریش، قوم قریش تابستان و زمستان به اینجا و آنجا می رفتند، خب به فرانسه و ژاپن چه ربطی دارد، یک قومی بودند مثل عشایر ما که زمستان و تابستان جابجا می شدند، پیام این لإیلاف قریش چیست؟ برای دنیا چیست؟ مگر شما نمی گوید هذا بیان للناس؛ هذا بیان للناس باید همه بدانند، این لإیلاف قریش

۱۵) دواي امروز حوزه و دانشگاه است. چطور؟ ما چهار سال را حساب کردیم، چهار سال که دانشجو در دانشگاه است، هفتصد روز در این چهار سال تعطیلی داریم، حوزه هم همینطور است، سه ماه، سه سه تا نود روز تابستان است، پنجاه و دوتا جمعه تعطیل است، پنجاه و دوتا پنجشنبه تعطیل است، بیست روز بین ترم تعطیل است، بیست روز مراسم مذهبی مثل شب قدر و عاشورا و تاسوعا و بیست و دو بهمن، بیست روز مراسم مذهبی تعطیل است؛ پنجاه و دوتا جمعه، پنجاه و دوتا پنجشنبه، بیست روز بین ترم، بیست روز مراسم مذهبی، صد روز تابستان، البته بعضی ها روی هم هم سوار می شوند، کم می کنیم. بنده با دانشجویهای تهران نشستیم حساب کردیم هفتصد روز

تعطیلات، حوزه هم همینطور است، این همه تعطیل است. قرآن می گوید فقط جمعه یک ربع تعطیل کنید، إذا نودی للصلاة می گوید ذروا البیع، مغازه را ببندید، فإذا قضیت الصلاة، مغازه را باز کنید. جمعه ده دقیقه نیم ساعت به اندازه خطبه های نماز جمعه جمعه را تعطیل کنید، به چه دلیل ما پنجشنبه را تعطیل کردیم؟ من شصت سال است که طلبه هستم، هر سالی پنجاه و دو تا پنجشنبه را تعطیل کردم، هشت هزار روز از عمر من صرف شده است برای این که جمعه تعطیل است. خلبان ها کار می کنند.

۱۶) بیاید برنامه ریزی کنید و یک نهضت قرآن، بعد از چهل سال دیر شده است، الان زشت است ما بحث کنیم. مگر پیغمبر نفرمود قرآن و اهل بیت جدا نمی شوند؟ الان که از یکدیگر جدا شدند، اگر در تهران شصت هزارتا، اختیار آن با سازمان تبلیغات است، چون آمار دقیق ندارم، با کم و زیاد آن اگر چند هزارتا هیئت عزاداری است، باید چند جلسه تفسیر هم باشد. سر امام حسین روی نیزه قرآن خواند یعنی بدانید سرم از تنم جدا شد ولی سرم از قرآن جدا نشد.

۱۷) این لایلاف قریش دوی امروز است که آقاجان جای خودتان را عوض کنید، شما می گوید خوزستان داغ است خب به اراک بروید، اراک در راه خوزستان است و قطار هم دارد، لااقل اگر همه نمی توانند جمعی از طلبه های جوان از خوزستان تابستان به اراک بروند و اراکی ها زمستان به خوزستان بیایند، از سمنان بروند شه میرزاد و برگردند سمنان. اصفهان داغ است خوانسار که داغ نیست، بندرعباس داغ است ملایر که داغ نیست، به این آیه لایلاف قریش عمل نشده است و لذا هر دانشجو در چهار سالی که درس می خواند هفتصد روز تعطیلی دارد.

۱۸) آیت الله العظمی مکارم ما را دعوت کرد گفت تعطیلات ما زیاد است، آن زمان هم قبل از ایشان مرجع نبود، خودمان تصمیم بگیریم برای خودمان، خودمان هم یک کسی هستیم، چهارشنبه ها شب حوزه تعطیل است بسم الله بعد از نماز مغرب جلسه باشد، پنجشنبه اول آفتاب، از چهارشنبه شام بعد از نماز و پنجشنبه اول آفتاب تفسیر نمونه از آن درآمد که از بهترین تفسیرها، یا بهترین و یا از بهترین تفسیرهای فارسی است، حدود صد بار چاپ شده است بعضی از جلدهای آن، به چند زبان دنیا ترجمه شده است.

تعطیلات را کم کنیم. یک نهضتی می خواهد تعطیلات را کم کنیم مگر به مقدار ضرورت. از این ماه رجب یک نهضتی شود، الحمدلله اوقاف داریم، سازمان تبلیغات، دفتر تبلیغات، نهاد رهبری، چهار پنج هزارتا روحانی در سپاه و بسیج هستند، وزارت دفاع دارد، نیروی انتظامی دارد، چقدر جوان های ما قرآن می خوانند، خوب و قشنگ قرآن می خوانند.

۱۹) یک حرکتی کنیم، یک نهضتی که امسال ماه رمضان فرق کند، از منبری ها بخواهید بخشی از منبر خودشان را، خود شما بخشی از منبر خودتان را یک آیه تفسیر کنید و بعد بگویید. چون خدا به پیغمبر می گوید، بنده کسی نیستم که امر و نهی کنم، خدا به پیغمبر خودش می گوید اگر می خواهی سخنرانی کنی کُنْ لِلنَّاسِ مَآذِرًا، بیان شما باید ما نزل باشد، آنچه خدا نازل کرده است را برای مردم بگویید.

ما روی منبر خودمان، بدنه بعضی از منبرها شعر و خواب و قصه و تاریخ و اینها است، نمی گویم اینها نباشد، قرآن هم باشد و اینها هم باشد، یک حرکت و عزمی می خواهد، به آدم گفتند میوه را نخور هرچه را می خواهی بخور، کلا منهما رغداً حیث شئتما و لاتقربا، همین یکی را نخورید، حضرت آدم همان یکی را خورد، او را بیرون کردند، ما هم نسل او همه بیرون شدیم و بدبخت شدیم. به آدم می گوئیم چرا خوردی؟ یک درخت را گفتند این یکی را نخور، قرآن می گوید، دلیل آن را می گوید و لم نجد له عزماً، نتوانست تصمیم بگیرد. این جلسه سی امین جلسه در زنجان می تواند تصمیم بگیرد یا نه؟ پوست تخمه را بکارید سبز نمی شود، ما بخواهید مشغول حفظ قرآن و تجوید و تواشیح و اینها شوید، اینها همه پوست است، مغز قرآن؛ مغز آن هم به درد نمی خورد اگر پوست نباشد، هم پوست و هم مغز .

۲۰) قرآن مهجور است، یک نهضت قرآنی و تفسیری شود . غلط قرآن می خوانیم، بد می خوانیم، معنای آن را نمی فهمیم، حالا بعد از چهل سال بگوئیم لااقل روی قرآن را غلط نمی خواند، این بد است.

۱) سند تحول بنیادین از ما یک دانش آموزی را می خواهد با قریب به چهل ویژگی که در صدر آنها موحد بودن، مؤمن بودن، اهل نماز بودن و ده ها ویژگی دیگر است. اگر همه آنها را بخواهیم حول یک محور محقق کنیم بدون تردید آن محور نماز است یعنی اگر ما دانش آموزی تراز، متناسب با اهداف تعلیم و تربیت اسلامی تربیت کنیم، او دانش آموزی است که مسئله نماز برای او حل شده باشد و عاشقانه در قبله بایستد و با خدای خویش راز و نیاز کند. از این جهت نماز اصلی ترین رکن تمام تحولاتی است که در نظام تعلیم و تربیت باید رخ بدهد.

۲) در آموزش و پرورش به طور عام و در معاونت پرورشی به طور خاص، برخی از نهادهای وابسته مثل دانشگاه فرهنگیان همگی در ترسیم و تدوین سند نماز کوشیدند، کارهای مهمی انجام دادند، از جمله در معاونت پرورشی طرحی به نام طرح فراگیر در حال اجرا است که در حول پنج عنصر اصلی است که کانون آن نماز است. آن پنج عنصر عبارتند از امید، ایمان، خودباوری و خردورزی، نشاط و هویت و در صدر آنها و حلقه وصل همه این فعالیت ها موضوع نماز است.

۳) ما بعد از اعلام رویکرد تحولی اجلاس سی ام که همین جا از همه عوامل آن تشکر می کنم، باز هم تکان شدیدی که این اجلاس به همه مردم و مسئولین می دهد نمایان شد. در سرتاسر راه تابلوها تلنگری بودند برای بازگشت ما به نماز به عنوان امری که اگر اقامه شود بسیاری از مسائل ما حل می شود.

۴) بعد از اعلام این رویکرد تحولی در آموزش و پرورش سی و دو کمیسیون مطالعاتی و تخصصی در سطح استان ها تشکیل شد و با چهار هدف با مسئولین ستادهای اقامه نماز همراه شدند.

در این کمیسیون ها به این پرداختیم که اولاً مشکلات ما در اقامه نماز در مدرسه ها چیست؟ راهکارهای درون آموزش و پرورش برای نهادینه کردن امر نماز در مدرسه ها و در بین نسل نو چه چیزهایی است؟ همگرایی و تعامل بین دست اندرکاران چگونه می تواند محقق شود؟ و در نهایت بحث نماز جماعت در مدرسه و نحوه پیگیری و اقامه آن؟

۵) کارهای زیادی انجام شده است. امروز عمده مشکلات کشور ناشی از آن است که ما پسینی به مسئله ها نگاه می کنیم نه پیشینی، ما واکنشی عمل می کنیم نه کنشگرانه. می ایستیم کسی بیکار شود می رویم کرور کرور پول در بودجه می بندیم که وام به او بدهیم تا بیکاری او برطرف شود، غافل از این که اگر به هنرستان ها برود یا از اول درست انتخاب رشته کند و به دانشگاه های حرفه ای برود اصلاً بیکار نمی شود، چرا من باید این کار را انجام بدهم؟

۶) کرور کرور پول می آوریم و می ریزیم در آسیب های اجتماعی، غافل از این که یک معلم پرورشی به مدرسه بدهید آسیب اصلاً درست نمی شود و ما هنوز این تصمیم مهم را نگرفتیم که امام فرمود ابتدائی را دریابید دانشگاه دیر است.

۷) هنوز باید به بعضی بفهمانیم که آموزش و پرورش اصل کار است، اینجا را درست کنید خیلی جاهای دیگر درست می شود، این حرف بنده نیست، حرف حضرت آقا است و گرنه جرأت نمی کنیم همین حقیقت را هم بگوییم.

۸) رهبر انقلاب اردیبهشت همین امسال فرمودند "باید به برخی ها بفهمانیم اهمیت آموزش و پرورش را". کوچک انگاری آموزش و پرورش عامل اصلی ضعیف شدن ما در مسائل بعدی شده است.

۹) این حرف حاج آقای علی اکبری مایه امید است برای بنده. همه باید دست به دست یکدیگر بدهیم. مدرسه اگر قوی شود، کشور قوی می شود، هیچ امری در کشور نیست که بذر قوت آن خارج از مدرسه قابل کاشتن باشد و قابل برداشتن باشد آن گونه که ما می خواهیم.

۱۰) اما اینکه ما چه کردیم؟ در حوزه اقدامات شاخص و ویژه به لطف خداوند متعال و توفیق او نماز جماعت در ۶۴۰۰۰ مدرسه با جذب و ساماندهی هفتاد و یک هزار امام جماعت روحانی، معلم روحانی، اولیاء دانش آموزان و حتی خود دانش آموزان در طرح محراب اجرا شد.

۱۱) در سالی که گذشت و در حال اجرا است. تعداد امام جماعت های ما سال گذشته هفت هزار و نهصد و شصت و سه تا بود، امسال هجده هزار و هشتصد و چهل و هفت نفر شد. امام جماعت های روحانی ما تقریباً سه هزار و چهارصد نفر بود، امسال بیش از شش هزار و ششصد نفر شد. امام جماعت های فرهنگی ما تقریباً بیست و شش هزار نفر بودند، امسال حدود سی و دو هزار نفر است. امام جماعت های طرح روحانی ما نسبت به سال گذشته کمی کاهش پیدا کرد، دوازده هزار و هفتصد و هفتاد نفر بودند، امسال هشت هزار و هشتصد و چهار نفر است. امام جماعت های سرباز طلبه ها ما از سیصد نفر به چهار برابر یعنی بیش از هزار و دویست نفر رسید. امام جماعت های دانش آموز ما به سه برابر یعنی از چهارصد و پنج نفر به حدود هزار و سیصد نفر و امام جماعت هایی که از اولیاء دانش آموزها آمدند از چهارصد و پنجاه و سه نفر به دو هزار و چهارصد و شانزده نفر افزایش پیدا کرد. مشارکت اولیاء در اقامه نماز بسیار نشانه خوبی است.

۱۲) کار دوم ما بحث بهار بندگی است، طرح بهار بندگی که موضوع جشن تکلیف برای بچه ها بود، با یک میلیون و سیصد و شصت هزار دانش آموز سن تکلیف در سال گذشته اجرا شد، در سال جاری با قوت بیشتری در حال اجرا است.

۱۳) یکی از بهترین برنامه های تربیتی مدرسه ها در پایه دوم و سوم ابتدائی در دختران و هفتم و هشتم در پسران در حال اجرا و برنامه ریزی است، بسیار کار بزرگی است. بویژه ما در مورد پسران غفلت کردیم، دائماً در دختران این خوب برگزار می شود، این روزها در مدارس پسرانه هم بسیار جدی دنبال می شود.

۱۴) کار سوم که به شما بزرگواران قول داده بودیم طرح مسجد، منزل و مدرسه بود یا طرح معروف به سه میم. البته با محوریت مدرسه. عمیقاً بر این باور هستیم که مدرسه در اقامه نماز حتی از مسجد هم مهم تر است، چون

جایی است که روزانه حدود شش ساعت بچه ما آنجاست و اگر در مدرسه خوب یاد بگیرد مسجدی شدن او تضمین است.

۱۵) مدرسه در سند تحول بنیادین درباره آن جمله ای آمده است که عمق نگاه نویسندگان و متخصصین تعلیم و تربیت اسلامی را نشان می دهد، می گوید نقطه اتکای دولت و ملت در رشد و تعالی کشور مدرسه است. این فهم عمیق و بلند و فعال و پیش بینانه اگر جا بیفتد بسیاری از مسائل ما در آینده حل می شوند، این طرح به خوبی در حال اجرا است .

۱۶) یک بخشنامه سه امضایی با امضای حضرت آیت الله اعرافی، حاج آقای علی اکبری و این حقیر برای این موضوع توسط دفتر ارتباط حوزه و آموزش و پرورش تهیه شده است و در سرتاسر کشور در حال اجرا شدن است.

۱۷) اعتکاف دانش آموزی و مسائلی از این دست هم در همین قالب. نشست های مهدوی، جلسات پرسش و پاسخ، دوره های آموزش خانواده، مسابقات قرآن، عترت و نماز در همین قالب در حال برنامه ریزی و اجرا است. ۱۸) یکی دیگر از کارهای بسیار مهم ما در سالی که گذشت و سال پیش رو بیش از آن بحث توانمند سازی معلمان، مربیان، روحانیون و مدیران است. بیش از سیصد و ده هزار نفر در طرح آموزشی قرار گرفتند که البته نیاز ما بسیار بسیار بیشتر از این است.

۱۹) یک کار دیگر هم که کار ابتکاری بود و به شعار این همایش هم بسیار نزدیک است بحث نسل نو و نیازهای جدید آنها است. این بچه ها ساعات متعددی در فضای مجازی هستند.

۲۰) فضای مجازی یک واقعیت شده است و باید برای او برنامه ریزی بسیار جدی تر از این کرد. معاونت پرورشی سامانه ای به نام نورینو طراحی کرد که برای راستی آزمایی فعالیت های ما و برای نظرسنجی دقیق از خود بچه ها است. یکی از کارهایی که در این سامانه انجام شد تصحیح قرائت نماز حدود صد و ده هزار دانش آموز بود که با ارسال فایل نماز خودشان و یاری تعداد قابل توجهی از اولیاء به عنوان نماز یاران در این موضوع انجام شد .

۲۱) بحث برگزاری مسابقات اذان، احکام و انشای نماز با مشارکت حدود یک میلیون و صد و پنجاه هزار دانش آموز در سطح آموزشگاه منطقه استان و کشور که این هم کار بسیار جالب و جذابی است.

۲۲) برگزاری هفتصد و شصت اجلاس نماز از سطح منطقه، استان تا کشور که این هم در ایجاد آن تکان و اصطلاحاً تلنگری که دائماً مورد نیاز ما است بسیار مؤثر واقع شده است.

۲۳) اما متأسفانه مسائل ما نسبت به گذشته چندان تغییری نکرده است. بسیاری از مسائل همان مسائل هستند. ما سال به سال مسئله را منتقل می کنیم به سال بعد و کم پیش می آید که متمرکز شویم و آنها را حل کنیم.

۲۴) ما همچنان مشکل فضای فیزیکی داریم، اگرچه هرچه مدرسه جدید می سازیم نمازخانه را در اولویت قرار می دهیم. در دو سالی که از دولت گذشته است قریب به شش هزار مدرسه ساخته شده است که نمازخانه آن با

معماری اسلامی ایرانی از اولین جاهایی بوده است که درست شده است، إن شاء الله تا پایان دولت، سه هزار مدرسه دیگر را هم خواهیم ساخت.

۲۵) از منظر تربیتی، فضا معلم سوم بچه ها است، جذاب بودن نمازخانه، محل شدن جمع بچه ها . نمازخانه موضوعیت دارد و این کار به طور جدی دنبال می شود. هم اکنون هفتاد و یک هزار و شصت فضای نماز در مدارس کشور وجود دارد که چهل و چهار هزار و پانصد و هشتاد و چهارتا از آنها نمازخانه مستقل است و مابقی مسجد همجوار، نمازخانه کلاسی، راهرو یا سالن های چند منظوره است که به عنوان فضای نماز جماعت استفاده می شود.

۲۶) بزرگواران وضع بودجه کشور معلوم است که چقدر است. ما باید ببینیم چه چیزی اولویت دارد؟ کجا اولویت دارد؟ اولویت را انجام بدهیم. گاهی وقت ها اولویت ممکن است یک اولویت مهم تر باعث شود ما یک مسئله مهم را نادیده بگیریم، این کاملاً طبیعی است .

۲۷) ما برای فرش سجاده ای دست یاری به خیرین و به همه دستگاه ها دراز می کنیم. سال گذشته توانستیم شصت و پنج هزار متر مربع تهیه و توزیع کنیم ولی نیاز ما حدود یک میلیون و ششصد هزار متر مربع است و این به راحتی قابل تأمین است اگر ما یاری شویم.

۲۸) ما کماکان مشکل روحانی مستقر را داریم. شرمنده روحانیون عزیزی هستیم که پیش ما می آیند . از همه دستگاه های دیگر تقاضا کردم که به ما کمک کنند، روحانی را آنها بگیرند بیایند در مدرسه نماز را اقامه کنند.

۲۹) در هر مدرسه ای که روحانی ما نیم ساعت قبل از نماز و تا یک ربع بعد از نماز در مدرسه است نقش مرجع را پیدا می کند، بچه ها می روند حرف هایی که به کسی نمی گویند را به او می گویند، اعتماد می کنند، درد دل می کنند، سفره دل خودشان را باز می کنند، سبک می شوند، نتیجه می گیرند ولی ما برای این مسئله مشکل داریم و این ضعف در ما جدی است.

۳۰) موضوع نیروی انسانی کماکان از مشکلات ما است. مربی پرورشی در مدارس کشور بسیار کم داریم، البته همانطور که قول داده بودیم در جلسه پیشین در تهران پردیس اختصاصی تربیت مربی پرورشی در قم تأسیس شد و امسال دانشجو گرفت و چهار سال پیاپی دانشجو خواهد گرفت به گونه ای که ظرفیت آن إن شاء الله به سالانه تربیت هزار مربی پرورشی برای کشور برسد.

۳۱) ما هم اکنون به تعداد شصت هزار مربی پرورشی نیاز داریم که البته تأمین آن در یک سال و دو سال ممکن نیست ولی خوشبختانه در سالی که پیش رو است نوزده هزار مربی پرورشی و تربیت بدنی بعد از پانزده سال جذب خواهند شد که در مرحله پایانی آن هستیم.

۳۲) یک مشکلی که ما داریم و تقاضای کمک از همه داریم این است که عزیزان دانش آموز ما از بیرون مدرسه چگونه تغذیه می شود وقتی وارد مدرسه می شود؟ مدرسه بیش از دانشگاه تحت تأثیر جامعه است.

۳۳) اساساً ما می‌گوییم دانشگاه گفتمان ساز است ولی مدرسه بیشتر گفتمان پذیر است. لذا برخی از مشکلات ما مربوط به خانواده‌ها است و من به همه مسئولینی که در حوزه تربیت کار می‌کنند، در حوزه تأمین اجتماعی و رفاه کار می‌کنند عرض می‌کنم امن‌ترین نقطه تماس ما با کل مردم کشور مدرسه است.

۳۴) مدرسه جایی است که هر کسی با هر سلیقه‌ای فرزند خودش را به ما سپرده است، ما می‌توانیم او را به مدرسه بیاوریم و پای حرف خوب بنشانیم، آموزش بدهیم، اولیاء را آموزش بدهیم، این یکی از مسائل ما است. گاهی بچه‌ها از خانه آسیب می‌بینند و موضوع هم موضوع جدی است.

۳۵) موضوع سؤالات بسیار پیچیده نسل جدید و جواب‌های بسیار کهنه‌ها؛ این هم یک مسئله است.

۳۶) ما باید به این فکر کنیم، آموزش بدهیم، معلم‌ها و روحانیون ما باید به این نسل جدید پاسخ جدید بدهند. دانش‌آموزان هر پاسخی را نمی‌پذیرند و موضوع آموزش مبلغان و روحانیون و معلمان و جا انداختن جواب، دادن جواب-های قانع‌کننده، جا انداختن مسائل از دغدغه‌های بسیار جدی ما است.

۳۷) دانش‌آموزان و کودکان ما بی‌پناه هستند در فضای مجازی، فضای مجازی ما به یک معنا رها است و دانش‌آموزان ساعات متعددی در فضای مجازی هستند، ما چه جایگزینی برای این تدارک دیدیم، این مسئله بسیار جدی است.

۳۸) پنج برنامه به طور کلی خواهیم داشت. یک مسئله همین تأمین یک میلیون و ششصد هزار متر مربع سجاده برای مدرسه‌ها است. به تجربه دیدیم وقتی نمازخانه آنها را راه می‌اندازیم نماز آنها راه می‌افتد، یعنی انگار بهانه‌ای در دست ما است که نماز نباشد، وقتی بهانه به دست می‌آید نماز برپا می‌شود. این مسئله جدی است.

۳۹) موضوع گسترش طرح سه میم به نُه هزار مسجد در دست اقدام است که ان شاء الله با این کار مشترکی که با حضرت آیت‌الله اعرافی و حجت‌الاسلام و المسلمین حاج علی‌اکبری داشتیم این بطور جدی دنبال خواهد شد.

۴۰) هفت هزار و دویست و هشتاد نمازخانه در دست ساخت است که به یاری خدا سرانه نمازخانه ما بطور جدی پیشرفت خواهد کرد.

۴۱) جشن‌های تکلیف امسال به شیوه‌ای متفاوت در مکان‌های مقدس بویژه در مسجد جمکران برگزار می‌شوند و بسیار برنامه‌تربیتی جدی است بویژه برای پسران که امسال بطور جدی‌ترین نسبت به سال‌های قبل در دست اجرا است.

۴۲) یک کار بسیار خلاقانه هم این کاری است که در ادامه آن مسابقات اذان و احکام و سایر فعالیت‌های مرتبط با نماز برگزار شده است، تشکیل انجمن مؤذنان با همکاری ستاد اقامه نماز و دیگر نهادهای همسو و تربیت بیست هزار اذان‌گو جهت گفتن اذان زنده در هر زمانی که اذان می‌شود، این دانش‌آموز با اعتماد به نفس هر جا موقع اذان می‌شود اذان را اقامه می‌کند و به این صورت مردم را به نماز دعوت می‌کند.

۴۳) ما به استاد قرائتی قول می‌دهیم و عهد می‌بندیم که در نماز کوتاهی نکنیم و اگر کوتاهی شود از بی‌توفیقی ماست که باید روی خودمان کار کنیم که خداوند توفیق بیشتری به ما عطا کند. من در نمازی خدمت حضرت آقا رفته بودم، ایشان به حضرت استاد قرائتی رسیدند و دست بنده را گرفتند و فرمودند هر چه ایشان می‌گوید گوش کنید. اطمینان داریم به دیدگاه کارشناسی ایشان و به دعای خیر ایشان

- ۱) ما در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یک مقوله متکثری را در حال راهبری و مدیریت هستیم.
- ۲) وزارت فرهنگ یک وزارتخانه ای است که هم با اصحاب هنر، فرهنگ، رسانه، در تعامل نزدیک است و هم تنها وزارتخانه ای است که صفت اسلامی را دارد. این را یک موهبتی برای خودمان می دانیم.
- ۳) ما در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بیشترین نزدیکی را بین همه وزارتخانه ها و دستگاه های دولتی با حوزه ولایت امر و امامت امت داریم. ما در مجموعه سازمان ها و نهادهایی که در ذیل وزارتخانه قرار دارند این پیوستگی را داریم. ما از سازمان حج و زیارت که عهده دار مقوله مهم زیارت معنوی زائران است، مدیریت و راهبری آن را بر عهده داریم تا دستگاه های متعدد دیگری که در این بخش ها فعال هستند.
- ۴) امروز در کنار هر موضوع مهمی که رهبری انقلاب در واقع امر به جهاد تبیین می کنند، مهم ترین مقوله را استفاده از زبان هنر و فرهنگ عنوان می کنند. زبان هنر مانا ترین زبان برای تبیین همه خوبی هایی است که امروز جامعه ما مفتخر به برپائی آنها است. موفق ترین روش استفاده از زبان هنر است.
- ۵) ما در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی راه دشواری را آغاز کردیم. برگرداندن ریل فرهنگ و هنر و رسانه در کشور ما به ریل آرمان های اصیل انقلاب اسلامی؛ کار دشواری است ولی کار شدنی است.
- ۶) جلسه ای را در محضر حاج آقای قرائتی بودم، به منزل ایشان رفته بودم چند ماه قبل، ایشان در صدر نکاتی که به من فرمودند و برای من بسیار آموزنده بودند فرمودند از این فرصت برای خدمت به قرآن استفاده کن. ما امروز در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توجه به قرآن، نماز و مساجد را در اولویت فعالیت های فرهنگی هنری خودمان قرار دادیم. در همه بخش ها، در معاونت قرآن و عترت، در بنیادهایی که متصل به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند موضوع اصلی توجه به مسجد، قرآن و نماز است.
- ۷) یکی از مهم ترین برنامه ها را نهضت بازگشت به مساجد قلمداد کردیم. نهضت بازگشت به مساجد یک وظیفه و تکلیف همگانی امروز در حوزه فعالیت های فرهنگی و هنری ما است. امروز بیست و شش هزار کانون فرهنگی هنری مساجد در اختیار ستاد هماهنگی این کار که مسئولیت آن با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.
- ۸) با همکاری عزیزانمان در ستاد اقامه نماز، دکتر زرهانی و دوستان دیگر ما بحمدالله آئین نامه به روز شده نماز را در دولت به تصویب رساندیم، این اتفاق مهمی بود. آئین نامه سابق بایستی به روزآوری می شد، این را در جلسه دولت به ریاست آقای رئیس جمهور تصویب کردیم و این گام مهمی است. البته یک اصلاحاتی دارد که ان شاء الله آنها را هم ملحق خواهیم کرد و قبل از پایان امسال این آئین نامه جدید ابلاغ خواهد شد. اقدامات جدید و بنیادینی را برای همه دستگاه های اجرایی و تکالیف جدیدی را در آن مد نظر داریم.
- ۹) بحث حمایت از اجرای طرح شهر من شهر نماز. این اتفاق مهمی بود. ما مؤسسات فرهنگی هنری بسیاری داریم، ما از این ظرفیت بایستی در جهت ترویج نماز استفاده کنیم. مادران در این طرح مشارکت کردند، راه های

ترویج و تبلیغ و ترغیب بچه ها به نماز را عملاً اینجا اجرا کردیم، بسیار طرح پرفایده و پرسودی بوده است، در استان هایی که اجرا شده است ائمه محترم جمعه، نمایندگان معزز ولی فقیه در استان بر این مسئله تأکید دارند.

۱۰) حمایت از اجرای طرح فرهنگی تربیتی چهره به چهره که در این طرح ما دو هزار مربی آموزش دیده را در میان نوجوانان یازده تا هجده سال حضور پیدا می کنند، با اینها گفتگو می کند و به شبهات آنها پاسخ می دهند، بحث اصلاح قرائت نماز اینها را انجام می دهند، این اتفاق مهم هم افتاده است.

۱۱) بحث تدوین سند راهبردی نماز در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ما یک وزارتخانه ای هستیم به تعبیر برخی از دوستان از ساز تا نماز، همه چیز در آنجا وجود دارد.

۱۲) ما بایستی بتوانیم فضای فرهنگی کشور را با مقوله نماز پیوند بزنیم، این کار دنبال می شود. من خودم به همه مدیران وزارت فرهنگ توصیه کردم که هر وقت صدای اذان را شنیدید خودتان مستقیماً اذان را به زبان بیاورید، بلند اذان را در مجامع و مکان های مختلف با صدای بلند در واقع ترنم کنید، بگذارید این موضوع از خود ما شروع شود. ۱۳) اگر ما می خواهیم جامعه ما یک جامعه ایمانی شود ما این همه اماکن داریم، ما چهار هزار کتابخانه، مجموعه های اماکن در اختیار خودمان را تجهیز می کنیم برای اذان، همه اینها بایستی موقع نماز بتوانند اذان را پخش کنند.

۱۴) موضوع عضویت دبیران ستاد اقامه نماز در شورای فرهنگ عمومی را به همکاران ابلاغ می کنیم، هم این را مصوبه می کنیم که بشود در هر استانی موضوع نماز در صدر برنامه ها قرار بگیرد. البته همانطور که استاد قرائتی فرمودند نماز، هم پوسته آن و هم مغز آن و هم عمل به آن، ما معتقدیم اگر نماز اقامه شود به مصداق این آیه شریفه حتماً بدی ها از جامعه دور خواهد شد و خوبی ها در جامعه رواج پیدا خواهند کرد، إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَ بِهِ اِنَّ مَسْئَلَةَ اِعْتِقَادِ دَارِیْمِ.

۱۵) ما طرحی را در کشور شروع کردیم به نام طرح بُشرا، تا پایان سال هم همه استان ها را پوشش خواهد داد، تا امروز بیست و پنج هزار مربی قرآنی آموزش دیدند. ما معتقدیم رواج قرآن رواج همه خوبی ها است، و نَزَلَ مِنَ الْقُرْآنِ، ما از قرآن هرچه خداوند نازل کرده است شفا و رحمت است و ان شاء الله این را در وزارت فرهنگ به عنوان وزارت الگو در حوزه ترویج قرآن و نماز به یاری خدا و به اذن الله ان شاء الله تبدیل خواهیم کرد.

۱) سال گذشته نکته ای را تقدیم کردم و آن این بود که به مناسبت سی امین اجلاس نماز یک تغییر رویکرد و روشی در مجموعه اتفاق بیفتد که بتواند این شاء الله منشأ آثار و برکات تازه ای باشد. یک پیشنهادی را هم تقدیم کردم. عزیزان ما در ستاد با محبت آن پیشنهاد را دنبال کردند و برخی از مقدمات این کار و این نگاه نو بحمدالله در حال شکل گرفتن است، اگرچه هنوز به یک ساز و کار مناسبی نرسیده است.

۲) پیشنهاد بنده این است که حالا که بحمدالله و به لطف خدای متعال دستگاه اجرائی کشور آمادگی مناسبی برای پیگیری برنامه های نماز در کشور دارند، امروز هم از زبان رئیس جمهور عزیز و محترم شنیدیم، این فرصت را باید غنیمت بشماریم. همه استان ها با محوریت نماینده مقام معظم رهبری و با استفاده از ظرفیت شورای فرهنگ عمومی استان و این رویکرد جدیدی که در شورای فرهنگ عمومی است به عنوان همان مهندسی فرهنگی کشور، سند اقامه نماز استان ها که به محوریت ستاد اقامه نماز تهیه شده به منزله نقشه راه برنامه های نماز استان نهایی کند. نتیجه آن این شود که در یک فاصله زمانی نسبتاً کوتاهی معلوم باشد هر استانی در ارتباط با نماز، اقامه نماز از بحث های مبانی آن مثل مسجد بگیرد تا آنچه که مربوط می شود به ساحت آموزش و پرورش و دانشگاه ها با اولویت و نهادهای گوناگون وظائفی که دارند و طرح ها و برنامه هایی که دارند، این ارائه شود؛ حاصل جمع آن به عنوان یک عهد ملی به ستاد مرکزی بیاید نهائی شود و در حضور شخصیت هایی که باید این مسئولیت را بپذیرند با محوریت رئیس جمهور محترم، وزرایی که دست اندرکار هستند، نهادهای مرتبط همه یکجا بنشینند و این را نهائی کنند و امضا کنند، به عنوان یک عهد ملی به کار گیرند.

۳) البته کارگروه های تخصصی که بحمدالله ستاد به آن مجهز است، آنها را هم باید تقویت کند، بر اساس همان محورهای پیشنهادات خودشان را به استان ها بدهند، استان ها هم با رویکردی که بحمدالله ما در شبکه ائمه محترم جمعه کشور برای استفاده مناسب از ظرفیت شورای فرهنگ عمومی با عنایت وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی با تمام ظرفیت خودش به صورت حساب شده و روشمند پای برنامه نماز در استان بایستند به عنوان اولویت نخست این امید است که این شاء الله این حرکت به صورت فراگیر در کشور دنبال شود.

۴) مطلب دوم در کنار این طراحی، رصد مداوم و منظم و نظارت مبتنی بر عهد مشترک است. یعنی نقشه وجود دارد، در این نقشه تقسیم کار روشن وجود دارد، بر اساس این تقسیم کار و عهدی که وجود دارد می شود حضرات را ارزیابی کرد و این ارزیابی وقتی اعلام می شود در واقع مبتنی بر واقعیت بیشتری خواهد بود ان شاء الله. این همان مطلبی است که بنده خواهش می کنم ان شاء الله اگر صلاح بدانند حضرت آقای قرائتی، آقای دکتر زرهانی، دوستان ما در ستاد اقامه نماز با قوت در دستور کار قرار بگیرد. ما به عنوان آن مسئولیتی که در ارتباط با شوراهای فرهنگ عمومی در کشور داریم از یک منظر و شبکه امامت جمعه از منظر این که در ارتباط با مساجد کشور و اقامه نماز جماعت در کشور هم طبعاً وظیفه مند است، ما از هر دو جهت خلاصه همه جور در خدمت عزیزان هستیم که این کار را به لطف خدای متعال دنبال کنیم.

۵) من در سال گذشته به محضر شما عرض کردم ما در ارتباط با مسجد لازم است نگاه های تازه ای داشته باشیم. خدا را شکر از سال گذشته تا الان قدم های خوبی برداشته شد، یعنی قرارگاه ملی مسجد با حضور مسئولین اصلی به لطف خدای متعال مقدمات آن شکل گرفت، جمع بندی از این مباحثات به دست آمده است، رویکرد نهادها در ارتباط با مسجد دریافت شده است، این کار ان شاء الله با قوت ادامه پیدا خواهد کرد .

۶) ما در ارتباط با مساجد کشور فاقد یک اطلاعات شسته رفته امن هستیم که بگوییم ما الان چندتا مسجد داریم، چقدر مسجد ما دارای نماز جماعت است، چندتا مسجد برقرار داریم. عرض کردیم این آمارها خیلی متنوع است و ما یک سامانه متمرکزی در این زمینه نداریم. بحمدالله این سامانه ملی مساجد کشور طراحی شده است و با سرعت آمارها و اطلاعاتی که ما در ارتباط با مساجد کشور داشتیم و داریم به روز رسانی می شود و در اینجا متمرکز می شود. ائمه محترم جمعه هم از عمق کشور یعنی این نهصد پایگاه نماز جمعه هم در ارتباط با این مسئله همت می کنند، از کف میدان اطلاعات اولیه ضروری و بنیادین راجع به هر مسجدی در این سامانه بارگزاری می شود و با صحت و دقت بالایی که ما می خواستیم در کشور برنامه ریزی کنیم . امید داریم بتوانیم در نزدیک ترین زمان آن جمع بندی را که در این سامانه به دست می آید خدمت شما تقدیم کنیم.

۷) بیننا و بین الله تمام فعالیت هایی که ما در ارتباط با نماز در کشور انجام می دهیم، در تمام دستگاه ها یک طرف، آموزش و پرورش یک طرف. شرائط ما اگر در ارتباط با نماز به وضعیت مناسبی نرسیده است و خودمان در ارتباط با این زمینه احساس خوبی نداریم، این کاملاً برمی گردد به غفلت از این مسئله در مدرسه ها. لذا به نظرمی رسد همه باید در خدمت آموزش و پرورش بیایند بدون شک و آموزش و پرورش کشور را برای حق گذاری نسبت به نماز یاری کنند . هنر آموزش و پرورش هم این است که با همکاری مساجد، آنطرف هم ائمه جماعات مساجد را برای حضور نسل جوان آماده کنند .

۱) شاید دورترین جایی که زمانی تصور می شد در آنجا نماز مورد توجه قرار بگیرد دانشگاهها بودند. بنای دانشگاه از ابتدا در دوره طاغوت تربیت کادر برای نظام معتقد به لیبرال دموکراسی، نظام ژاندارم و نماینده نظام سلطه در ایران بود، علاقه مند نبودند نسبتی بین دانشگاه و نماز ایجاد کنند. یکی از عزیزان ما که در دانشگاه تهران بود، می گفت نمازگزاران خجالت می کشیدند در دانشگاه تهران نماز بخوانند. گاهی وقت ها گوشه دبیرخانه ای، جایی که در منظر و جلوی چشم کسی نباشد می رفتند نماز خودشان را اقامه می کردند. این بنا بنایی بود که فکر می کردند در این کشور هم می تواند با این شکل باشد و فاصله آن با نماز و معنویت این گونه باشد اما واقعیت این است که درونمایه دینی خانواده ها و جوانان و محبت اهل بیت که انس با معنویت و نماز را در پی دارد، هم انقلاب اسلامی را رقم زد و هم به برکت انقلاب اسلامی اتفاقات بزرگی در همه جای کشور از جمله در دانشگاه ها را شاهد بودیم.

۲) بی تردید بعد از بقاع متبرکه، حرم های امامزادگان و اهل بیت در کشور زیباترین و باشکوه ترین نمازها را ما الان در مراکز آموزش عالی کشور داریم، مجموعه ای که بیش از سه هزار و چهارصد نمازخانه، دویست و هشتاد و چهار مسجد در درون دانشگاه به همین نسبت اقامه نماز و حضور امام جماعت از اساتید دانشگاه و از طلاب فاضل و جوان و آشنا به محیط جوان و محیط دانشگاهی رقم می خورد. در کنار سایر اتفاقاتی که بحمدالله در فضای دانشگاهی داریم.

۳) بسیاری از اتفاقات معنوی مثل نماز جماعت، مثل هیئت های مذهبی، مثل اردوهای جهادی، مثل بازدید از مناطق دفاع مقدس یا زیارت ها، مجموعه ای از فعالیت ها امروزه امر عادی و مورد تعقیب عزیزان دانشجوی ما است، ما می گوئیم امروز نقطه پرافتخاری داریم اما فاصله ما با جایی که باید برسیم بسیار زیاد است.

۴) مرکز آموزش عالی تراز مرکزی است که همه دانشجویان آن نمازگزارانی باشند که با روحانیت انس دارند، اهل نماز هستند و باید بپذیریم امروزه مسائل زیاد است. غیر از مسائل زیرساختی که در فرمایشات عزیزان بود، غیر از مسئله مهم آموزش و پرورش که من هم تأیید می کنم. هرچه در فضای آموزش و پرورش عزیزان ما کار کنند ما در دانشگاه درو خواهیم کرد، بسیاری از بچه های خوب و فعال دانشگاهی همان هایی هستند که در فضای آموزش و پرورش بنمایه های خوبی پیدا کردند و در این مسیر قرار گرفتند و بعداً در فضای دانشگاه خودشان چراغی هستند برای محیط خودشان.

۵) در کنار این ضرورت ها تغییراتی که در فضای ارتباطی جوان ها بوجود آمده است، نظام ذهن متفاوتی که با نسل ما قطعاً متفاوت هستند در ذهن آنها پیدا شده است. به تعبیر روایت من یادآوری کنم این حدیث زیبا را که لا تُقَصِّرُوا یا لا تُكْرَهُوا اولادکم علی آدابکم فإنهم مخلوقون لزمان غیر زمانکم، آنها برای زمان دیگری غیر از زمان

شما شکل گرفتند، به همین دلیل نمی شود آن چیزهایی که مورد علاقه و روشی که شما می پسندید را حتماً در مورد جوان ها بکار ببرند.

۶) امروز ما با جامعه ای مواجه هستیم که گاهی وقت ها در طی یک دهه تغییرات غیر قابل باور و سریع است، این اتفاقات در حال رخ دادن است. چون این تغییرات است، امام جماعت، مدیر، سیاست گذار، مسئول و هر کسی، روحانی که با این نسل جوان در ارتباط است حتماً باید خودش را مجهز کند برای این شکل از ارتباط، برای بیان و زبان و نوع ارتباطی که این جوان بتواند با روی گشاده و با دل و آغوشی پذیرا، با مسائل و مبانی معرفتی معنوی ارتباط برقرار کند؛ این شکل کار و این سختی ایجاب می کند ما در بحث هم انتخاب و گزینش عزیزانی که در مجموعه های جوان حضور دارند و هم در آموزش و مهارت افزائی که این عزیزان ما هستند بهرحال آن الزامات و قواعد را مورد نظر قرار بدهیم.

۷) بحمدالله در مجموعه آموزش عالی کشور، چه بخشی که آقای دکتر صحرایی وزیر عزیز و تلاشگر آموزش و پرورش که دانشگاه فرهنگیان است حضور دارند و بسیار پای کار هستند، هرچند هرچه در دانشگاه فرهنگیان کار کنیم کم است. حاج آقای قرائتی الان هم فرمودند، قبلاً هم چندبار فرمودند که من بسیاری از برنامه های خودم را تعطیل کردم اما اگر برنامه ای برای دانشگاه فرهنگیان باشد حاضر خواهم شد علیرغم محدودیت ها و سختی هایی که ایشان دارند هنوز هم جزو برنامه های ثابت ایشان حضور در دانشگاه فرهنگیان است، چون دانشگاه فرهنگیان دانشگاه آینده ساز کشور ما است.

۸) الحمدالله در تمام استان های ما امروزه حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان را داریم یعنی در کنار رؤس اصلی رشته خودشان، در کنار دروس تعلیم و تربیت اسلامی که عزیزان دانشجو معلم می خوانند، جمع ارزشمندی از همین دانشجو معلم ها طلبه یا دین پژوه حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان هستند. این شهیده عزیز ما، شهیده رحیمی جزو دین پژوهان موفق حوزه علوم اسلامی دانشگاه فرهنگیان مرکز نسبی ما بود.

۹) ستاد عالی اقامه نماز دانشگاه ها که ذیل ستاد اقامه نماز کشور به بحث اقامه نماز در مراکز آموزش عالی کشور می پردازد، موضوع بازآرایی و بازنگری برای جهشی در فضای اقامه نماز را مورد توجه خودشان قرار بدهند.

۱۰) هم ارزیابی وضعیت نمازخانه ها، هم پیگیری برای تجهیز، ترمیم و بهسازی فضاهای اقامه نماز در دانشگاه ها، مراکز آموزش عالی، بیمارستان ها و مراکز درمانی و آموزشی، خوابگاه های دانشجویی جزو برنامه های عزیزان ما است. بکار گیری و توانمندسازی مستمر ائمه جماعات فاضل و اثرگذار در محیط ها دانشگاهی، نظام نامه جامع آموزشی و توانمندسازی ائمه جماعات را در همین نشست هفته گذشته عزیزان ما، وزرای محترم رونمایی کردند و طبیعتاً آن ملاحظات و مقدماتی که برای حضور یک طلبه فاضل در فضای فاخر نخبگی دانشجویی فراهم باید باشد را دوستان ما در بخش های مختلف پیگیری های خودشان را دارند.

۱۱) تولید محتوا و انتشار آثار اثرگذار و توجه به قالب های نوین و مؤثر رسانه ای برای ترویج امر نماز جزو برنامه های عزیزان ما است و مجموعه توجه و گنجاندن نماز در دروس معارف اسلامی که در نظام تحولی دروس معارف اسلامی به این موضوع هم توجه مناسبی شد است.

۱۲) شبکه سازی از ائمه جماعات که الحمدلله این شبکه موفق ائمه جماعت در دوره کرونا هم انسجام خودش را داشت، بلافاصله در فضای مجازی با عزیزان ما مرتبط بودند و هم موضوع کانون های فرهنگی مرتبط با نماز که در دانشگاه ها فعال هستند و نهایتاً محور اصلی فعالیت که باید مسجد باشد، تأکید ما این است که در این دوپست و هشتاد و چند دانشگاهی که مسجد در آنها حضور دارد مسجد محوری رکن اصلی فعالیت های همکاران ما باشد و آنجا مرکز تجمع فعالیت های فرهنگی، فعالیت های تشکل های انقلابی و مجموعه حوزه های علوم اسلامی دانشگاهیان و فعالیت های جهادی باشد.

نتایج کمیسیون های تخصصی اجلاس

یکی از اقدامات تحولی اجلاس سالجاری، تشکیل کمیسیون های تخصصی با عضویت ۱۳ دستگاه زیر بوده است. وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ورزش و جوانان، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، شورای سیاستگذاری ائمه جمعه، نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان صدا و سیما، ستاد عالی هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور، دانشگاه فرهنگیان، سازمان اوقاف و امور خیریه و مرکز رسیدگی به امور مساجد تهران این کمیسیون ها در دو سطح ملی و استانی در همه دستگاه های عضو تشکیل و با دستور کار پاسخ به سه سوال اساسی اجلاس شامل:

- ✓ شناسایی مشکلات، مسائل و موانع رونق نماز در مدارس، دانشگاهها و مساجد
- ✓ ارائه راهکارهای عملی درونی سازی فرهنگ نورانی نماز در بین نسل نو
- ✓ رونق بخشی نماز مدارس، دانشگاهها و تقویت حضور نسل نو در نماز جماعت مساجد
- ✓ هم گرایی و تعامل بین دست اندرکاران امر ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز

به مدت بیش از دو ماه کار میدانی و مطالعاتی منجر به تهیه سند کاری و برنامه ای میان مدت ۵ ساله به شرح ذیل از سوی هر یک از دستگاه ها اجرایی شد که ان شاء الله در برنامه سنواتی دستگاه در ۵ سال آینده مطمح نظر وزیران و مسئولین محترم دستگاه قرار خواهد گرفت.

برنامه شورای سیاستگذاری ائمه جمعه کشور در محور ارتباط نسل نو با مساجد (جامع و محلی) و مصلی ها									
ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق			
			کودک	نوجوان	جوان	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱	برگزاری رویدادهای هفتگی با هدف تقویت هویت ایرانی- اسلامی نسل نو						
		۱/۲	پذیرایی اختصاصی و کریمانه با توجه به بازه های سنی متفاوت						
		۱/۳	ارائه محصولات و خدمات فرهنگی مناسب و متناسب						
		۱/۴	تجلیل از نخبگان و گروه های مرجع در همه عرصه ها						
		۱/۵	به کارگیری و مسئولیت سپاری در مصلی ها و مساجد (مکبر، موزن، کمنه دانشجویی، دانش آموزی، عادمین جوانان و نوجوانان)						
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر ناکامی ها، عقب افتادگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱	فقدان جذابیت نرم افزاری و برنامه ای متناسب با ذائقه نسل نو در مصلی و مساجد						
		۲/۲	ایجاد و شکل گیری رقابتی جدید برای مساجد و حمایت و تقویت فرهنگی از آنها در ارکان مختلف دولت						
		۲/۳	فقدان مهارت های لازم ارتباطی در بین ائمه جمعه و جماعات و در نتیجه عدم ارتباط مستمر و مؤثر بین ایشان با نسل نو						
		۲/۴	فقدان زیرساخت های سخت افزاری جهت میزبانی کریمانه از نسل نو						
		۲/۵	عدم ارتباط مؤثر نهاد مسجد و مصلی با جریان تربیت رسمی و غیر رسمی در کشور						
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱	توانمند سازی علمی و مهارتی ائمه جمعه و جماعات						
		۳/۲	تقویت زیر ساخت های سخت افزاری و نرم افزاری مساجد و مصلی ها با اصلاح قوانین و توجه به آن در بودجه های سنواتی						
		۳/۳	ایجاد زمینه ارتباط مؤثر با خانواده و جریان تربیت غیر رسمی در کشور						
		۳/۴	تشکیل حلقه های فکری و فرهنگی در جهت تولید ایده های جدید و ایجاد جریان مستمر حمایت و تقویت آنها						
		۳/۵	تقویت و تغییر نگاه نخبگان تربیتی و آموزشی پیرامون نهاد مسجد						
۴	مهم ترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱	ایجاد زمینه ای سخت افزاری و نرم افزاری پذیرایی کریمانه در مساجد و مصلی ها						
		۴/۲	ایجاد زمینه دسترسی به محصولات و فرآورده های امن فرهنگی، دینی و...						
		۴/۳	مرجعیت فرهنگ سازی تفریحات مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی						
		۴/۴	جوان سازی و تغییر بافت نمازگزاران متولیان مساجد و مصلی ها						
		۴/۵	تقویت حضور خانوادگی، مدرسه ای، دانشگاهی در بین مخاطبان						

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی وزارت آموزش و پرورش جهت ارائه مقام عالی وزارت در سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف					درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	۲۰٪	۴۰٪	۶۰٪	۸۰٪	۱۰۰٪		
۱/۱	اقدامات شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	جذب و ساماندهی تعداد ۷۱,۰۰۰ امام جماعت روحانی، فرهنگی و اولیای دانش آموزان و برگزاری نماز جماعت در مدارس (طرح محراب)	*	*	*	-	-	-	-	*		
۱/۲		آموزش عملی نماز، آشنایی با تقلید و مرجعیت و برگزاری جشن تکلیف برای تعداد ۱,۳۶۰,۰۰۰ دانش آموز نوجوان (طرح بهارندگی)	*	*	-	-	-	-	-	*		
۱/۳		ایجاد پیوند بین منزل، مدرسه و مسجد در تعداد ۳,۶۰۰ مدرسه همجوار مسجد (طرح سه میم)	*	*	*	-	-	-	-	*		
۱/۴		برگزاری دوره های آموزشی و توانمندسازی تعداد ۳۱۰,۰۰۰ نفر از ائمه جماعات روحانی، مدیران مدارس، معلمان پایه سوم ابتدایی دختران، دبیران پایه هشتم پسران، مربیان مهدهای کودک، مدرسین آموزش خانواده و اولیای دانش آموزان	*	*	*	-	-	-	-	*		
۱/۵		اصلاح فرانت نماز دانش آموزان با شناسایی و تعریف اولیای دانش آموزان به عنوان نماز یار در سامانه جامع پرورشی و دریافت بیش از ۱۱۰,۰۰۰ فایل صوتی	*	*	*	-	*	-	-	-		
۱/۶		برگزاری مسابقات اذان، احکام و انشای نماز دانش آموزان با مشارکت ۱,۱۵۰,۰۰۰ در سطوح آموزشگاهی، منطقه ای، استانی و کشوری	*	*	*	-	-	-	-	*		
۱/۷		برگزاری تعداد ۷۶۰ اجلاس دانش آموزی در سطوح منطقه ای، استانی و کشوری	*	*	*	-	-	-	-	*		

۲	مسائل و مشکلات کلان (مبتنی بر ناکامی ها، عقب افتادگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱	مسائل و مشکلات سخت افزاری	عدم وجود فضای فیزیکی مناسب (نمازخانه) جهت اقامه نماز جماعت در بیشتر مدارس نبود امکانات و تجهیزات فیزیکی مناسب در نمازخانه ها جهت اقامه نماز جماعت (فرش سجاده ای، وسایل صوتی و تصویری، سیستم گرمایشی و سرمایشی، محراب، قفسه کتاب و ...)
		۲/۲	مسائل و مشکلات نرم افزاری	عدم پرداخت سرانه نماز دانش آموزی و اختصاص ردیف و بودجه مشخص و ثابت به امر اعزام و حق القدم ائمه جماعات روحانی مدارس ضعف نیروی انسانی (اطلاعات و آشنایی کم مربیان، معلمان، مبلغان و اولیای دانش آموزان با آثار و برکات نماز و شیوه های عملی جذب دانش آموزان به نماز جماعت و عدم تخصص در پاسخگویی به سوالات و شبهات دانش آموزان) کمبود نیروی انسانی حوزه پرورشی در مدارس
		۲/۳	مسائل و مشکلات معرفزاری	تناقض بین آموزه های مدرسه و جامعه پیرامون دانش آموزان عدم اهتمام کافی در پاسخگویی به مسائل و شبهات فکری و دینی کودکان، نوجوانان و جوانان بیماریار اطلاعاتی و مسخ فرهنگی کودکان، نوجوانان و جوانان از سوی بیگانگان و تلاش جهت دین زدایی و ایجاد بی هویتی در آنان
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱	آموزش و ایجاد انگیزه در دانش آموزان جهت شرکت در نماز جماعت مدرسه	
		۳/۲	پیش بینی و تعریف ردیف بودجه اختصاصی در بودجه سالانه کشور جهت تأمین و پرداخت حق ایاب و ذهاب امامان جماعت روحانی مدارس و سرانه نماز دانش آموزی	
		۳/۳	اهتمام جهادی سازمان توسازی و تجهیز مدارس برای ساخت، تعمیر و نگهداری نمازخانه های مدارس کشور و مقروض کردن آنها با فرش سجاده ای	
		۳/۴	مشارکت سایر دستگاه ها و نهادها در امر اقامه نماز نسل نو	
		۳/۵	انگیزه بخشی و ترغیب مدیران، معاونین و معلمان مدرسه به امر اقامه نماز، بویژه شرکت در نماز جماعت دانش آموزان	
		۳/۶	آموزش و توانمندسازی ارکان مدرسه بویژه در زمینه فلسفه نماز و نیز آشنایی با شیوه های جذب کودکان و نوجوانان به نماز	
		۳/۷	بازنگری در ملاک های ارزیابی و انتصاب مدیران مدارس	
		۳/۸	بررسی و بازتعریف اندراج زنگ نماز در برنامه درسی مدارس توسط معاونت های آموزش ابتدایی و متوسطه و اهتمام جدی در اجرای آن	

مهرترین برنامه های پیش شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	عنوان برنامه یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			میزان تحت پوشش				
		کودک	نوجوان	جوان	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷
۴/۱	تأمین فرش سجاده‌ای ۵۰ درصد مدارس سراسر کشور طی یک سال آینده	*	*	*	۵۰	-	-	-	-
۴/۲	گسترش و رونق زیست مسجدی دانش‌آموزان با توسعه و تقویت پیوند مدرسه و منزل با ۹۰۰۰ مسجد محله	*	*	*	۵۰۰۰	۶۰۰۰	۷۰۰۰	۸۰۰۰	۹۰۰۰
۴/۳	ساخت تعداد ۷۲۸۰ باب نمازخانه و افزایش سرانه نمازخانه مدارس	*	*	*	۱۴۵۶	۲۹۱۲	۴۳۶۸	۵۸۲۴	۷۲۸۰
۴/۴	برگزاری جشن‌های تکلیف دانش‌آموزان پسر نومکلف در قالب راه-اندازی اردوهای دانش‌آموزی به مسجد مقدس جمکران	-	*	-	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۵۰۰۰۰
۴/۵	تشکیل انجمن مؤذنان با همکاری ستاد اقامه نماز و نهادهای همسو و شناسایی و تربیت ۲۰ هزار دانش‌آموز مؤذن جهت گفتن اذان زنده در وقت شرعی در محله، مسجد، منزل، مدرسه و معابر شهر	*	*	*	۴۰۰۰	۸۰۰۰	۱۲۰۰۰	۱۶۰۰۰	۲۰۰۰۰

باسمه تعالی									
نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی سازمان/ نهاد جهت ارائه رئیس محترم در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز (موضوع نامه شماره ۱۴۰۲/۱/۳۱۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۷/۸)									
ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه							
		جوان	نوجوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	درصد تحقق
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱	فضا سازی، نوسازی، بهسازی و تجهیز مساجد، نماز خانه ها و وضو خانه های پردیس ها و واحدهای تابعه	*	*	*	*	*	*
		۱/۲	جذب روحانیون فاضل، انقلابی، جهادی، جوان، کارآمد جهت اقامه نماز در پردیس ها، مراکز و خوابگاهها	*	*	*	*	*	*
		۱/۳	برگزاری دوره های آموزشی-تربیتی- مهارتی ویژه دانشجوی معلمان، اساتید و ائمه جماعات در مباحث معرفتی به ویژه نماز	*	*	*	*	*	*
		۱/۴	برگزاری پویش و جشنواره های ملی و استفاده بهینه از شیوه های نوین و موثر در جذب دانشجوی معلمان در امر نماز	*	*	*	*	*	*
		۱/۵	طراحی و تولید سامانه مجازی جهت مدیریت بهینه اقامه نماز در پردیس ها و مراکز تابعه سراسر کشور	*	*	*	*	*	*
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر ناکامی ها، عقب افتادگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱	حضور کم رنگ و مشارکت ناکافی عوامل موثر در امر اقامه نماز در دانشگاه						
		۲/۲	عدم برنامه ریزی و امکانات کافی جهت تجهیز افسران جنگ نرم (دانشجو معلمان) برای مقابله با تهاجم فرهنگی در جنگ رسانه و فضای مجازی						
		۲/۳	حضور کم اثر و نابسند در بسترهای نوین تبلیغی و جذب ناکافی دانشجو معلمان برای حضور حد اکثری در اقامه نماز						
		۲/۴	کم بود فضای مناسب و محدودیت منابع مالی و انسانی در عرضه توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز در پردیس ها و مراکز تابعه						
		۲/۵	پراکندگی جغرافیایی دانشگاه فرهنگیان در بیش از ۱۰۰ پردیس و مرکز جهت ایجاد مدیریت منسجم و یکپارچه در امر نماز						
۳	راهکارهای عملیاتی موثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود با وضع مطلوب	۳/۱	اولویت بخشی به موضوع نماز در سیاست های کلان دانشگاه و هدف گذاری علمی و واقع بینانه برای برنامه های و فعالیت های نماز						
		۳/۲	برگزاری جلسات ستاد اقامه نماز مرکزی و استان ها و فعال کردن اتاق فکر یا هیات اندیشه ورز در تمام سطوح دانشگاه در موضوع نماز						
		۳/۳	برقراری و ارتباط با ارگان ها و نهادهای موثر (شهرداری ها) و خیرین جهت ساخت مساجد و نماز خانه ها						
		۳/۴	مشوق های لازم و ایجاد انگیزه برای استان ها، پردیس ها، مراکز و نیز مسئولان، مدیران، اساتید و دانشجو معلمان برتر کشور در موضوع اقامه نماز						
		۳/۵	جهت دهی و حمایت از پایان نامه های دانشجو معلمان و انجام طرح های پژوهشی در موضوع نماز						
۴	مهرترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱	راهبری، برنامه ریزی، اجرایی عملیاتی کردن پیوند مدرسه، دانشگاه و مسجد در موضوع نماز	%۱۰	%۲۰	%۳۰	%۴۰	%۵۰	%۶۰
		۴/۲	راهبری، برنامه ریزی، اجرایی عملیاتی کردن سند ۵ ساله ستاد اقامه نماز دانشگاه فرهنگیان	*	*	*	*	*	*
		۴/۳	حمایت و توسعه کانون های دانشجویی در جهت ترویج فرهنگ اقامه نماز در پردیس ها و مراکز تابعه	%۴۰	%۵۰	%۶۰	%۷۰	%۸۰	%۹۰
		۴/۴	رونق بخشی به احداث، تعمیر و تجهیز مساجد و نمازخانه ها در پردیس ها و واحدهای تابعه	%۲۰	%۳۰	%۴۰	%۵۰	%۶۰	%۷۰
		۴/۵	بستر سازی، بصیرت افزایی و معرفت افزایی دانشگاهیان جهت حضور باشکوه در صفوف نماز جماعت	%۲۰	%۳۰	%۴۰	%۵۰	%۶۰	%۷۰
		۴/۶	راهبری، برنامه ریزی، اجرایی عملیاتی کردن پیوند مدرسه، دانشگاه و مسجد در موضوع نماز	%۱۰	%۲۰	%۳۰	%۴۰	%۵۰	%۶۰
		۴/۷	راهبری، برنامه ریزی، اجرایی عملیاتی کردن سند ۵ ساله ستاد اقامه نماز دانشگاه فرهنگیان	*	*	*	*	*	*

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت ارائه وزیر محترم در سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق					
			کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱	تدوین و نهایی سازی سند راهبردی اقامه نماز دستگاه	*	*	*					
		۱/۲	حمایت و پشتیبانی از تولید آثار فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوین مرتبط با نماز از طریق خرید آثار و محصولات تولیدی، حمایت از موسسات قرآنی و کانون های فرهنگی و هنری مساجد	*	*	*					
		۱/۳	استفاده از ظرفیت رویدادهای فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوین همچون: نمایشگاه ها، جشنواره ها، همایش ها و... در جهت ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز	*	*	*					
		۱/۴	اجرای موفق طرح های مردمی مرتبط با امر نماز در دولت سیزدهم همچون: طرح «شهر من؛ شهر نماز»، بهره گیری از ظرفیت طرح فرهنگی تربیتی «چهره به چهره»، طرح فرهنگی تربیتی تابستانه «مسجد، کانون نشاط» کانون های فرهنگی و هنری مساجد با هدف ارتباط نسل نو با نماز و مسجد	*	*	*					
		۱/۵	حمایت از برگزاری دوره های آموزشی حضوری و مجازی ویژه اصحاب فرهنگ و هنر، میلغان و مربیان با موضوعات مختلف و محوریت نماز	*	*	*					
		۱/۶	حمایت از راه اندازی پویای های مختلف و استفاده از ظرفیت فضای مجازی در اختیار جهت نشر محتوای فرهنگی، تبلیغی، هنری و... با موضوع نماز	*	*	*					
		۱/۷	گردآوری برخی از ابتکارات و خلاقیت های کشورهای اسلامی در زمینه ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز و ارسال به حوزه های متولی برای بهره برداری	*	*	*					
		۱/۸	ایجاد و راه اندازی کانون های تخصصی خواران در مساجد کشور با هدف تقویت سطح معارفی خانواده ها به ویژه مادران و پیوند آن با مباحث نماز نسل نو	*	*	*					
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبنی بر ناکنامی ها، عقب افتادگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل اجزاء شده	۲/۱	عدم درک عمیق نسبت به اسرار نماز و پیوند آن با دیگر معارف دینی و اعتقادی و عدم ظهور زیبایی شناسی معرفتی آن میان آحاد جامعه به ویژه نسل نو								
		۲/۲	تبلیغات گسترده و منفی دشمنان از طریق شبکه های مجازی و اجتماعی و کمبود تولیدات اثربخش و عدم ارائه الگوی مناسب و منطبق با اقتضات نسل نو برای مقابله و پاسخگویی به این حمله ها و تبلیغات سو دشمن								
		۲/۳	ضعف پیوست نگاری نماز و مباحث اعتقادی در طرح های فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوینضعف آثار تولید شده در این خصوص								

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق					
			کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	
۳	راهکارهای عملیاتی موثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۲/۴	عدم ساختار سازمانی مناسب و اثربخش برای حوزه نماز دستگاه، کمبود منابع و اعتبارات دولتی و تخصیص دیر هنگام منابع و فقدان شبکه تامین مالی مناسب و منسجم امر نماز								
		۲/۵	عدم ابلاغ برنامه ها و دوره های آموزشی مصوب ستاد اقامه نماز کشور از سوی مراجع ذیربط (سازمان امور اداری و استخدامی کشور) به دستگاه و کمبود دوره های آموزشی اثربخش یا محتوای غنی برای نسل نو								
		۲/۶	فقدان زبان واحد و ادبیات مشترک و کم توجهی به نقش موثر هنر و هنرمند در ترویج و توسعه فرهنگ نماز در میان نسل نو								
		۲/۷	فقدان ترسیم نقشه راه میان مدت و بلند مدت بین دستگاههای اصلی متولی امر نماز (عدم شکل گیری تعاملات و ارتباطات سازنده و موثر فی مابین دستگاههای اجرای متولی و ضعف همگرایی و هم افزایی فعالیت های دستگاهها در امر نماز)								
		۲/۸	ضعف در انتقال موثر تجارب موفق کشورهای اسلامی در مباحث نماز به دستگاههای متولی امر نماز								
		۲/۹	کم توجهی به فسیل نماز و اوقات آن در هنگام برگزاری رویدادهای مختلف فرهنگی، هنری، اجتماعی و اقتصادی از قبیل جشنواره ها، نمایشگاهها، همایش ها، نشست ها و سخنرانی ها و فقدان وجود بخش ویژه نماز در این رویدادها								
		۲/۱۰	وجود برخی مشکلات سامانه سجاده ستاد اقامه نماز کشور								
		۳/۱	بازخوانی میراث ادبی و هنری ایرانی اسلامی در زمینه نماز و پیوند آن با مباحث اعتقادی از طریق بهره گیری از ظرفیت جامعه فرهنگی، هنری و رسانه ای شامل: ادبا، حکیمان، هنرمندان و اهل قلم و بازیگران نامدار و سرشناس و ساخت آثار ارزشمند روایت محور در این خصوص در قالب فیلم، کتاب، تاتر، سرود، بازی رایانه ای و... و انتشار آن در فضای عمومی جامعه								
		۳/۲	بهره گیری از ظرفیت ۳ قرارگاه فرهنگی ایجاد شده در دولت سیزدهم شامل: قرارگاه "زیست عقیقانه"، قرارگاه "نشاط اجتماعی" و قرارگاه "بازار پردازی فرهنگی" و ایجاد شبکه قوی و منسجم تبلیغی و ترویجی نماز و تدوین و انتشار محتوای مناسب منطبق با اقتضات نسل نو برای پاسخگویی به حمله ها و تبلیغات منفی دشمن								
		۳/۳	پیوست نگاری هنرمندانه موضوع نماز برای برخی از طرح ها، آثار و محصولات فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوین به منظور گنجاندن محتوای نماز در تولید آثار و محصولات								
۳/۴	طراحی و استقرار ساختار مناسب و کارآمد برای حوزه نماز در دستگاه و برنامه ریزی مناسب به منظور استفاده بهینه و موثر از ظرفیت ها، منابع و امکانات و ایجاد بانک ایده در این خصوص										
۳/۵	حمایت از طراحی و پیشنهاد کارگاهها و دوره های آموزشی مناسب با نسل نو و پیگیری از مراجع قانونی ذیربط برای اجرای دوره ها و حمایت از تدوین پژوهش ها و مطالعات کاربردی در حوزه نماز حسب نیاز دستگاه										
۳/۶	استفاده از ظرفیت آفرینش های هنری و حمایت از ساخت و انتشار آثار ارزشمند روایت محور در قالب فیلم، کتاب، تاتر، سرود، بازی رایانه ای و... در راستای فرهنگ سازی و ایجاد زبان واحد و ادبیات مشترک در ترویج و توسعه فرهنگ نماز نسل نو										

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه			جامعه هدف					درصد تحقق									
		کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰		
۳/۷																		نهایی سازی، تصویب و اجرای سند راهبردی اقامه نماز دستگاه منطبق با اسناد بالادستی	
۳/۸																		برنامه ریزی و حمایت از انتقال تجارب موفق کشورهای اسلامی در مباحث نماز به دستگاههای متولی امر نماز	
۳/۹																		تاکید بر حضور مدیران در نماز اول وقت و اقامه نماز جماعت و تاکید بر پیش بینی بخش ویژه با موضوع نماز در برگزاری رویدادهای مختلف فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوین	
۳/۱۰																		مشارکت در جهت رفع مشکلات سامانه سجاده و همفکری و همکاری با ستاد اقامه نماز کشور در طراحی شیوه نوین نظارت جامع و موثر حوزه نماز	
۴	مهمترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه			جامعه هدف					درصد مخاطب تحت پوشش ^۱									
		کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰		
		۴/۱	*	*	*														حمایت از تولید آثار و محصولات مرتبط با موضوعات نماز و مباحث پیرامونی آن
		۴/۲	*	*	*														حمایت از برگزاری رویدادهای فرهنگی، هنری، رسانه ای و فناوری های نوین ویژه نماز از سوی دستگاههای متولی و مشارکت در برگزاری این رویدادها در راستای بهره گیری از ظرفیت رویدادها برای تبلیغ و ترویج نماز نسل نو
		۴/۳	*	*	*														حمایت از راه اندازی واحدهای مشاوره در بقاع متبرکه، مراکز فرهنگی و هنری و نیز و بازطراحی این واحدها در راستای پاسخگویی به شبهات و هجمه های دشمنان در مباحث دینی و اعتقادی از جمله نماز، تشویق و ترغیب نسل نو به این امر و...
		۴/۴	*	*	*														حمایت از مراکز و موسسات قرآنی، فرهنگیو دینی به منظور تربیت مربیان و کارشناسان ماهر و متخصص و استفاده از ظرفیت آن ها در اجرای دوره های آموزشی تخصصی برای نسل نو در حوزه نماز
		۴/۵	*	*	*														حمایت از راه اندازی پوشش های مختلف با موضوعات نماز و مباحث پیرامونی آن در فضای مجازی و حمایت از تولید و انتشار محتوا با موضوعات نماز نسل نو در شبکه ها و سکوهای مجازی
۴/۶	*	*	*														تاکید بر ساخت و تجهیز نمازخانه در سالنها و پردیس های سینمایی و مراکز فرهنگی و هنری جدیدالاحداث تحت حمایت وزارت متبوع و حمایت از متناسب سازی نمازخانه های موجود ویژه بانوان		

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه			جامعه هدف					درصد تحقق								
		کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰	
۴/۷																		تجهیز کتابخانه های عمومی تحت پوشش نهاد کتابخانه ها به کتب مرتبط با نماز نسل نو
۴/۸																		حمایت از ترجمه و انتشار موضوعات مرتبط با نماز از زبان فارسی به سایر زبان ها و بالعکس
۴/۹																		حمایت از زیباسازی و افزایش جذابیت سمعی و بصری فضای مساجد و نمازخانه ها منطبق با روحیات نسل نو
۴/۱۰																		بهره گیری از ظرفیت کانون های فرهنگی و هنری مساجد در راستای ترویج و تعمیق فرهنگ رفیع اقامه نماز از طریق برگزاری دوره های آموزشی، برنامه های فرهنگی و هنری و تربیتی
۴/۱۱																		ایجاد و تقویت شبکه تعاملی و ارتباطی «منزل، مسجد، مدرسه و دانشگاه» با همکاری دستگاههای ذیربط همچون نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاهها، وزارت آموزش و پرورش، کانون های فرهنگی و هنری مساجد کشور و...

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت ارائه وزیر محترم در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱ پیگیری تامین مساجد و نمازخانه ها برای همه دانشگاه های کشور و تجهیز و توسعه آنها متناسب با حضور	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۲ مسجد محوری در فعالیت های فرهنگی	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۳ اهتمام در تامین منابع و پرداخت حق تبلیغ امام جماعت دانشگاه ها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۴ بازدید وزیر محترم و معاونان و ... در هنگام سفرهای استانی از مساجد و حضور دانشجویان	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۵ تعامل مستمر با ستاد اقامه نماز و مرکز تخصصی نماز جهت رونق بخشیدن به پربایی نماز جماعت	*	*	*	*	*	*	*	*
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر تاکامی ها، عقب انداختگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱ عدم تناسب کارکردهای مسجد با نیازهای فعلی دانشجویان	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۲ کاستی در نحوه گفتمان و شیوه های مواجهه با نسل نو و باز کردن باب گفتگو در حوزه نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۳ عدم انجام پژوهش های کیفی در مورد فرهنگسازی اقامه نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۴ عدم داشتن ردیف بودجه برای فرهنگ سازی نماز در ساختار بودجه	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۵ عدم تولید محتوای مناسب در فضای مجازی در حوزه فرهنگ سازی اقامه نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱ دوره های دانش افزایی معارف نماز برای اساتید و دانشجویان برگزار شود	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۲ ابتکار عمل در ساماندهی امور نماز به دانشجویان واگذار شود	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۳ اساتید و دانشجویان بخشی از ظرفیت های پژوهشی دانشگاه را به مطالعات حوزه نماز اختصاص دهند	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۴ در کرسی های آزاداندیشی دانشگاه ها موضوع نماز و باید ها و نیاید های آن مورد مطالعه قرار بگیرد	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۵ در حوزه فضای مجازی تولیدات متون متناسب دنبال شود.	*	*	*	*	*	*	*	*
۴	مهمترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱ رصد تحولات مرتبط با اقامه نماز مبتنی بر اصول و سیاست های مندرج در سند ملی	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۲ شناخت نقاط ضعف و قوت و برنامه ریزی برای اصلاح امور و بهبود و ارتقاء دستاوردها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۳ قراردادن پیام های مقام معظم رهبری به اجلاس های سراسری نماز در سه دهه اخیر در دستور کار دانشگاه ها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۴ استفاده از ظرفیت تشکل های دانشجویی برای ترویج معارف نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۵ طراحی جشنواره های مرتبط با فعالیت های ترویج اقامه نماز	*	*	*	*	*	*	*	*

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت ارائه وزیر محترم در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

پ	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱ استفاده بهینه از امکانات سمنی و بصری در خوابگاه ها و دانشگاه ها جهت ترفیغ و آموزش فریضه نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۲ برگزاری مراسم و مسابقات فرهنگی، مذهبی یا موضوع نماز با رویکرد جدید در نمازخانه ها و مساجد دانشگاه ها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۳ دیدار دانشجویان با اساتید برجسته و علمای استان و کشور	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۴ فضا سازی تبلیغی مناسب به صورت هنکی در خصوص فریضه نماز با استفاده از احادیث در دانشگاه ها و خوابگاه	*	*	*	*	*	*	*	*
		۱/۵ برگزاری جلسات هم اندیشی و انتقال تجارب فعالان اقامه نماز با بسج دانشجویی و کانون های مذهبی	*	*	*	*	*	*	*	*
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر تاکامی ها، عقب انداختگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱ نبود بودجه و ردیف مشخص برای برنامه های نماز، عدم تعیین بودجه مشخص و مناسب ویژه امر نماز در دانشگاهها .	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۲ الویت و اهمیت نداشتن امر فریضه نماز در نگاه و ایدئولوژی برخی مدیران و اساتید دانشگاهها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۳ اعتقاد نداشتن به نماز جماعت(خواندن فرادی)، سخنرانی بعد از نماز جماعت،	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۴ ونگاری فضای مجازی در تخریب میثاتی دینی و اعتقادی .	*	*	*	*	*	*	*	*
		۲/۵ عدم توجه و ارتباط با دانشجویان سال بالایی و هم سالان، مدیران و اساتید در محیط دانشگاه که به مسائل دینی و عملی نماز اشراف ندارند	*	*	*	*	*	*	*	*
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱ نیاز به تعیین ردیف بودجه خاص برای (ساخت،تجهیز،نگهداری،خرید ملزومات و اقلام نماز و انجام طرح های پژوهشی)	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۲ دعوت از اساتید و اعضای هیئت علمی بصورت تنگیک گروه برای حضور در نماز جماعت/مشارکت دانشجویان به تنگیک دانشگاه ها در مدیریت مسجد و نمازخانه دانشگاهها	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۳ بهره مندی از امامان جماعات با ویژگیهای علمی، نظم، آراستگی ظاهری، بیان ساده و شیوا، ابتکار عمل و خلاقیت ادبی و هنری در بیان، احترام، دوستی و تواضع با دانشجویان	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۴ ارتقاء سطح سواد رسانه ای و نقش آفرینی امامان جماعات در حوزه دین گریزی، جنگ شناختی در فضای مجازی و حوزه اسرار و آداب نماز	*	*	*	*	*	*	*	*
		۳/۵	*	*	*	*	*	*	*	*
۴	مهمترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱ انجام مطالعات آسیب شناسی وضعیت موجود و ترسیم وضع مطلوب با رویکرد حل مساله	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۲ انجام مطالعات و پژوهش های مخاطب شناسی و دانته سنجی نسل جوان نظام سلامت به منظور برنامه ریزی منطبق بر طبع دانته و نیاز مخاطب	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۳ سیاست گذاری روشمند و هدفدار در زمینه اعطای مشوق های مادی و معنوی به جامعه هدف	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۴ اجرا و ابلاغ سیاست های کلی سلامت .. و نقش مهندسی فرهنگی ابلانی مقام معظم رهبری	*	*	*	*	*	*	*	*
		۴/۵	*	*	*	*	*	*	*	*

گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها جهت ارائه در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	%۲۰	%۴۰	%۶۰	%۸۰	%۱۰۰
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱ جذب، بکارگیری و توانمندسازی مستمر ائمه جماعات فاضل و اثرگذار در محیط های دانشگاهی به واسطه تدوین و اجرای نظامنامه جامع آموزشی و توانمندسازی ائمه جماعات دانشگاهی								
		۱/۲ راه اندازی و حمایت از فعالیت کانون های دانشجویی نماز و همچنین برگزاری مسابقات و پویای های مختلف با هدف جذب به نماز جماعت								
		۱/۳ تلاش گسترده برای رشد کمی و کیفی امتکاف در مساجد دانشگاهی و بهره گیری از این ظرفیت عظیم برای جذب و حضور مستمر دانشجویان در نمازهای جماعت								
		۱/۴ تولید محتوا و انتشار محتواها و محصولات اثرگذار در سکوها و محیط های دانشگاهی با موضوع نماز و همچنین تالیف و انتشار کتب متعدد با مضمون نماز در نشرمعارف و پاتوق کتاب (به عنوان یکی از بزرگترین شبکه های چاپ و نشر کتب دینی)								
		۱/۵ گنجاندن معارف و آموزه های مرتبط در کتب درسی و بهره گیری از ظرفیت اساتید معارف اسلامی در جهت نشر معارف نماز								
۲	پنج مسئله و مشکل کلان مبتنی بر تکامی ها ، عقب افتادگی ها ، چالش ها و عوامل پیدایش آن (بر اساس نظام مسائل احصاء شده)	۲/۱ کمبود امام جماعت جوان و توانمند برای حضور در دانشگاه یا عدم اقبال برای حضور در دانشگاه								
		۲/۲ عدم وجود مسجد در بسیاری از دانشگاه های کشور و وضعیت نامناسب نمازخانه برخی خوابگاه ها و مراکز دانشگاهی مثل بیمارستان ها								
		۲/۳ عدم اهتمام ویژه برخی ائمه جماعات به مسائل تبلیغی و نیاز مخاطبین در دانشگاه ها به علل مختلف								
		۲/۴ کمبود امام جماعت توانمند و انقلابی اهل تشن برای حضور در مناطق سنی نشین و همچنین کمبود امام جماعت توانمند و علاقه مند شیعی برای فعالیت دانشجویی در دانشگاه های مناطق سنی نشین								
		۲/۵ عدم حضور مسئولین، کادر و اساتید دانشگاهی برخی دانشگاه ها در نماز جماعت								

۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱ تهیه نظام نامه جامع آموزش ائمه جماعات دانشگاهی برای ارتقاء توانمندی های ایشان در ارتباط گیری با دانشجویان و تشویق آنان برای اقامه نماز										
		۳/۲ تطابق حق القدم و حق التبلیغ ائمه جماعات دانشگاهی متناسب با وضعیت اقتصادی جامعه جهت حضور مبلغین توانمند در محیط های دانشگاهی										
		۳/۳ پیگیری جدی اجرای دستورالعمل ها و آیین نامه های نماز در دانشگاه ها توسط دفاتر استانی و ارائه گزارش مستمر به دبیرخانه اقامه نماز در کشور										
		۳/۴ توجه ویژه به کانون های نماز دانشجویی و واگذاری مسئولیت اجرایی برخی برنامه های مربوط به اقامه نماز به آنان برای ترقیب بیشتر دانشجویان به شرکت در نماز جماعت										
		۳/۵ تبلیغ چهره به چهره با دانشجویان برای شرکت در اقامه نماز										
		۳/۶ مسجد محوری در طراحی فضای تها و برنامه ها و تلاش برای محوریت بخشیدن به مساجد دانشگاهی										
۴	مهمترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم انداز های ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱ تربیت تخصصی طلاب برای حضور اثربخش در محیط های دانشگاهی در قالب نظام نامه جامع آموزش و توانمندسازی ائمه جماعات دانشگاهی										
		۴/۲ گسترش نمازخانه ها و بویژه مساجد دانشگاهی										
		۴/۳ به سازی-زیباسازی و مناسب سازی فضاهای اقامه نماز در دانشگاهها										
		۴/۴ تمرکز بیش از پیش فعالیت های مختلف فرهنگی، آموزشی و در مساجد دانشگاهی										
		۴/۵ زمینه سازی برای حضور حداکثری مسئولان و اساتید دانشگاهها در نمازهای جماعت										
		۴/۶ افزایش حضور عالمان و چهره های شاخص حوزوی در محیطهای نماز دانشگاهی										
		۴/۷ تقویت برنامه های فرهنگی مساجد و نمازخانه های دانشگاهی با هدف جذاب سازی و تقویت کارکرد										
		۴/۸ تولید محتواهای فرهنگ ساز و گفتگومان ساز برای محیط های دانشگاهی با موضوع نماز										
		سال تحقق برنامه			جامعه هدف			عنوان برنامه یا فعالیت ویژه				
		۱۴۰۷ ۱۴۰۶ ۱۴۰۵ ۱۴۰۴ ۱۴۰۳			کودک نوجوان جوان							

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی وزارت ورزش و جوانان جهت ارائه در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	تا ۲۰٪	تا ۴۰٪	تا ۶۰٪	تا ۸۰٪	تا ۱۰۰٪
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱ برگزاری مسابقات کتابخوانی در زمینه نماز و مهدویت ویژه کارکنان					✓			
		۱/۲ تجهیز و تعمیر نمازخانه های ادارات کل استان ها					✓			
		۱/۳ بازدید از نمازخانه های ورزشگاه ها، اماکن ورزشی و استادیوم ها							✓	
		۱/۴ پرداختن به فرهنگ نماز در بین هیأت ها و رشته های ورزشی بویژه ورزش های همگانی								✓
		۱/۵ کمبود اعتبارات تخصیص یافته در حوزه تجهیز نمازخانه ها و احداث نمازخانه ها در ورزشگاه های استانی								
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر ناکامی ها ، عقب افتادگی ها ، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱ فقدان محتوای مناسب در حوزه دین و احکام و مناسک دینی متناسب با تیپ های مختلف ورزشکاران و جوانان								
		۲/۲ فقدان صاحب نظران علوم دینی و عدم دسترسی به آنها برای ورزشکاران در رشته های مختلف ورزشی								
		۲/۳ بزرگ بودن مسایل سطحی و ظاهری و مالی در حوزه های ورزشی و کم رنگ بودن و بی توجهی به مسایل اخلاقی و معرفتی حتی در بین مربیان و روسای فدراسیون ها								
		۲/۴ نظارت و ارزیابی از نمازخانه های ورزشگاه ها ، اماکن ورزشی و استادیوم ها								
		۲/۵ فضای مناسب و اقدامات لازم جهت توسعه و ترویج فرهنگ نماز در بین ورزشکاران و بینندگان در محل برگزاری مسابقات مهم ورزشی مثل مسابقات فوتبال لیگ برتر								
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱ حمایت از سمن های جوانان فعال در حوزه نماز								
		۳/۲ برگزاری نشست های تخصصی با موضوع شیوه های دعوت بازیکنان به نماز ویژه مربیان								
		۳/۳ برگزاری نشست های تخصصی با رویکرد توانمندسازی امامان جماعات در شیوه های دعوت به نماز و پاسخ به سوالات و شبهات نمازی و مهدوی ورزشکاران جوان								
		۳/۴								
		۳/۵								
۴	بهترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱ پیش بینی و تأمین منابع مالی و انسانی، امکانات و تجهیزات مورد نیاز برنامه های مرتبط با نماز					✓			
		۴/۲ احداث مسجد یا نماز خانه مناسب در ورزشگاه های فاقد فضای نماز					✓			
		۴/۳ تهیه و تدوین سند راهبردی اقامه نماز دستگاه در راستای سند تحول ستاد اقامه نماز کشور در افق ۱۴۰۳						✓		
		۴/۴ برگزاری دوره آموزشی و نشست های گفتگومان دینی با محوریت نماز و مهدویت ویژه جوانان							✓	
		۴/۵ تجلیل و تقدیر از فعالان و خادمان، واحدهای برتر، طرح های ارزنده و تجارب موفق ، ورزشکاران و جوانان نخبه نمازی								✓

باسمه تعالی

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های مرکز رسیدگی به امور مساجد تهران جهت ارائه وزیر محترم در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	تا ۲۰٪	تا ۴۰٪	تا ۶۰٪	تا ۸۰٪	تا ۱۰۰٪
۱	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	۱/۱ همکاری با مرکز مدیریت حوزه علمیه استان تهران در رابطه با اجرای طرح (حضور امام جماعت در مدرسه)								
		۱/۲ اجرای طرح پیوند مسجد و مدرسه (دعوت از دانش آموزان به مسجد و اجرای برنامه های متنوع)								
		۱/۳ همکاری با مرکز فعالیت های دینی شهرداری تهران در رابطه با اجرای طرح آرمان								
		۱/۴ برگزاری امتحان دانش آموزی در مسجد								
		۱/۵ برگزاری جشن های تکلیف دانش آموزی در مساجد								
۲	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر ناکامی ها ، عقب افتادگی ها ، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	۲/۱ فقدان برودجه کافی و امکانات سخت افزاری و نرم افزاری لازم								
		۲/۲ فقدان نیروی انسانی متخصص و متبحر جهت دستیاری الهه جماعت								
		۲/۳ موازی کاری دستگاه ها و عدم هم افزایی جهت پیشبرد اهداف مشترک								
		۲/۴ فقدان بانک جامع محصولات رسانه ای جهت انتشار در شبکه های اجتماعی و برای نمایشگاه و ...								
		۲/۵ عدم اهتمام لازم مدیران ، مربیان و معلمان مدارس جهت حضور فعال همراه با دانش آموزان در مساجد و نمازخانه ها								
۳	راهکارهای عملیاتی مؤثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	۳/۱ آموزش خاتواده ها و اولیای دانش آموزان از طریق رسانه ها								
		۳/۲ تولید محصولات چندرسانه ای جذاب جهت نسل نو به نماز								
		۳/۳ تقویت نظام تشویق جهت انگیزه سازی در نسل نو در امر نماز								
		۳/۴ شناسایی فعالان عرصه نماز (آتش به اختیار) ، ساماندهی ایشان و استفاده حداکثری از ظرفیت ایشان								
		۳/۵ توانمند سازی میلفان جوان و الهه جماعت جهت جذب حداکثری نوجوانان و جوانان به نماز و معارف اسلامی								
۴	بهترین برنامه های پیش بینی شده در قالب سند ۵ ساله مبتنی بر تحلیل نظام مسائل احصاء شده ذیل راهبردها و چشم اندازهای ترسیم شده دستگاه برای تقویت و بهبود نماز در بین نسل نو	۴/۱ تقویت طرح پیوند مسجد و مدرسه								
		۴/۲ تاسیس پایگاه های قرآنی مساجد با محوریت نوجوانان و جوانان								
		۴/۳ تقویت فعالیت در فضای مجازی								
		۴/۴ اجرای طرح جهاد تبیین جهت افتخار سازی نسل نو								
		۴/۵ راه اندازی مهدی های قرآنی در مساجد محوری								

نمون برگ گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی رئیس ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور جهت ارائه در صحن علنی سی امین اجلاس سراسری نماز

ردیف	عنوان	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد تحقق				
			کودک	نوجوان	جوان	%20	%40	%60	%80	%100
1	پنج اقدام شاخص و ویژه انجام شده مبتنی بر مأموریت، تکالیف قانونی و اسناد بالادستی دستگاه در جهت رونق نماز نسل نو	1/1	برگزاری جشنواره های متنوع فرهنگی هنری با موضوع نماز در سطوح ملی و استانی (نمایش، سرود، کتابخوانی، تجسمی، شعر و ...)							
		1/2	اجرای طرح ملی «مسجد، کانون نشاط» ویژه اوقات فراغت تابستان با هدف پیوند نسل نو با مسجد و نماز							
		1/3	برگزاری مسابقات صحت اذکار نماز در قالب رویداد قرآنی مدهامتان به همراه اجرای برنامه های آموزشی با محوریت مفاهیم و اذکار نماز							
		1/4	تقویت شبکه تمامی و ارتباطی «مسجد، مدرسه، منزل» و همچنین «مسجد، مدرسه، دانشگاه» با همکاری نهادهای ذیربط بویژه نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه ها و وزارت آموزش و پرورش							
		1/5	اقدامات گسترده رسانه ای مبتنی بر موضوعات مرتبط با امر نماز با محوریت خیرگزاری شبستان و روابط عمومی ستاد هماهنگی کانون های فرهنگی هنری مساجد کشور							
2	پنج مسئله و مشکل کلان (مبتنی بر ناکامی ها، عقب افتادگی ها، چالش ها و عوامل پیدایش آن) بر اساس نظام مسائل احصاء شده	2/1	ضعف در بنیه اعتقادی و معرفتی در بین جمعی از نسل نو							
		2/2	افراط و تفریط برخی از والدین در امر دعوت به نماز (اصرار زیاد یا بی توجهی محض)							
		2/3	کم توجهی به استفاده از ابزارهای انگیزشی و تشویقی برای دعوت به نماز و همچنین تأخیر و غفلت در بهرمندی از فن آوری های نوین							
		2/4	عدم ارتباط وثیق والدین و فرزندان با مجامع دینی و مذهبی بویژه مساجد							
		2/5	عدم هماهنگی لازم بین نهادهای موثر در امر تبلیغ دین و نماز از نهاد خانواده تا نهادهای رسمی کشور (بیمارتی عدم اولویت داشتن موضوع نماز در برنامه ریزی ها و تعاملات بین دستگاهی)							
3	راهکارهای عملیاتی موثر علمی و عملی برای تغییر وضع موجود به وضع مطلوب	3/1	بهره مندی از ابزارهای نوین ارتباطی و هنری برای ترویج و تحکیم آموزه های دینی بویژه نماز نسل نو							
		3/2	تمهید فضای عمومی مسجد از حیث امکانات، بصری و محتوایی منطبق با روحیات نسل نو							
		3/3	ارتباط هدفمند بین فعالیت های فرهنگی هنری ورزشی مسجد با اوقات اقامه نماز جماعت							
		3/4	شناسایی، معرفی و تقدیر از الگوهای موفق مسجدی (بویژه الگوهای موفق از میان نسل نو)							
		3/5	اعطای مسئولیت به نسل نو و بهره مندی از مشورت و نظرات جوانان و نوجوانان در تصمیمات مسجد							

	ردیف	عنوان اقدام یا فعالیت ویژه	جامعه هدف			درصد مخاطب تحت پوشش				
			کودک	نوجوان	جوان	1403	1404	1405	1406	1407
4	4/1	تقویت کانون های تربیت محور مبتنی بر ارائه خدمات متنوع فرهنگی هنری با محوریت مساجد (منطبق با ذائقه نسل نو) و اجرای دوره های توانمندسازی کادر نوجوان کانون های فرهنگی هنری مساجد								
	4/2	راه اندازی کانون های تخصصی خواهران با هدف تقویت سطح معارفی خانواده ها با تمرکز بر نقش محوری مادر								
	4/3	بهره مندی از ابزار هنر بویژه سرود و نمایش از طریق اجرای طرح هایی همانند «مدرسه تئاتر شبستان» (از موضوعات این رویداد هنری در سال 1402 «نماز، جوان و جامعه» می باشد)								
	4/4	تقویت سامانه بچه های مسجد از طریق ارتقاء سطح سامانه از گزارش محوری به خدمت محوری								
	4/5	تقویت اطلاع رسانی دینی بویژه در امر نماز از طریق اجرای طرح «هر مسجد، یک رسانه» (ایجاد و تقویت رسانه های محلی حول محور مسجد)								

گزارش نهایی کمیسیون های ملی و استانی سازمان اوقاف و امور خیریه جهت توسعه تبلیغ و ترویج فرهنگ نماز در بین نسل نو

- الف) اقدامات شاخص و ویژه انجام شده جهت تبلیغ و ترویج نماز در بین نسل نو**
۱. توسعه فرهنگ اقامه نماز در سطح جامعه به عنوان رکن رکن مفاهیم دینی و اقامه نماز جماعت در امامزادگان و بقاع متبرکه.
 ۲. برگزاری دوره های آموزشی برای مبلغین با موضوع تبلیغ در مدارس.
 ۳. برگزاری دوره شیوه های دعوت فرزندان به نماز.
 ۴. اعزام مبلغین به مدارس ابتدایی، اول و دوم متوسطه.
 ۵. برگزاری دوره های آموزشی برای مبلغین بومی و ائمه جماعت امامزادگان و بقاع متبرکه به شرح ذیل الف. تربیت مبلغ کودک و نوجوان ب. تبلیغ چند رسانه ای، مشاوره، خانواده و تربیت فرزند.
 ۶. برگزاری جلسات چهره به چهره توسط مبلغین در امامزادگان و بقاع متبرکه.
 ۷. اقامه باشکوه نماز جماعت در سازمان، ادارات کل، ادارات اجرایی.
 ۸. توسعه و تقویت دفاتر مشاوره، پاسخگویی به مسائل شرعی و احکام نماز در امامزادگان و بقاع متبرکه.
 ۹. فضاسازی محیطی با استفاده از احادیث و روایات مرتبط با فضیلت نماز جماعت در محیط های اقامه نماز.
 ۱۰. ترغیب و تشویق زائرین و مجاورین و کسبه اطراف بقاع متبرکه جهت حضور در نماز جماعت.
 ۱۱. فعالیت های تبلیغی و ترویجی فرهنگ نماز در فضای مجازی (کانال افاق در پیام رسان ایتا)
 ۱۲. جذب روحانیون و ائمه جماعات (بصورت دائمی) جهت برگزاری نماز جماعت در بقاع متبرکه و امامزادگان.
 ۱۳. تشویق عوامل اجرایی و برگزارکنندگان نماز جماعت در ادارات اجرایی و بقاع متبرکه.

ب) دلایل عدم تحقق برنامه ها، چالش ها و مشکلات رونق نماز و عوامل ناکامی

۱. کمبود مدیران و معلمین متمهدی که در حوزه دین و فرهنگ نماز اهتمام دارند.
۲. عدم تبیین جایگاه واقعی نماز در ذهن و فکر نوجوانان و جوانان.
۳. فقدان تبلیغات و برنامه های تاثیرگذار و کارآمد در رسانه های جمعی بویژه صدا و سیما.
۴. اجرای برنامه های ضعیف و سطح پایین در مراسماتی که به نماز ختم می شود.
۵. عدم پیش بینی برنامه های جذاب و پاتشاط در مدارس و مساجد.
۶. عدم پایبندی و تقید بعضی از خانواده ها، معلمان و اقوام نزدیک به فرهنگ دینی - اسلامی.
۷. عدم برنامه ریزی جدی مدارس جهت تقویت بنیه اعتقادی دانش آموزان.
۸. عدم تربیت نیروهای تخصصی در حوزه نماز.
۹. نداشتن انگیزه قوی برای خواندن نماز در نسل نو.
۱۰. عادت نداشتن به نماز از دوران کودکی.
۱۱. آگاه نبودن به فلسفه و اسرار نماز.

۱۲. آگاهی نداشتن نسبت به معارف نماز.
۱۳. نداشتن الگوی مناسب در ذهن و فکر نسل نو.
۱۴. بهره نگرستن از روش ها و ابزارهای نوین در ترویج فرهنگ نماز.
۱۵. تبلیغات مسموم و پر حجب دشمن علیه دین، نماز و معارف اسلامی.

ج) راهکارهای عملیاتی، علمی و عملی جهت تبلیغ و ترویج فرهنگ نماز

۱. داشتن متون و محتوای آموزشی قوی و غنی.
۲. تولید محتوای رسانه ای و فضای مجازی.
۳. برپایی نمایشگاه های اسرار و آثار نماز.
۴. ارتباط چهره به چهره (والدین، مربیان، مدیران و مسئولان و دانش آموزان)
۵. تجهیز نمازخانه های مدارس.
۶. برهیز از نمایشی بودن برنامه های مرتبط با نماز.

د) مهمترین برنامه ها و راهبرد ها و چشم انداز پیش بینی شده جهت ترویج و تبلیغ فرهنگ نماز

۱. تهیه و تدوین اثیمیشن، کلیپ، موشن و نمآهنگ شاد، اثرگذار و جذاب.
۲. تشویق نمازگزاران به ویژه نسل نو با هدایا و جوایز به روز و مدرن.
۳. احصاء و توسعه موقوفات مرتبط با اقامه نماز و بهینه سازی اجرای نیات.
۴. برپایی دوره آموزشی برای مبلغین بومی و اعزامی به صورت متمرکز و تخصصی.
۵. استفاده از کارشناسان، مشاوران و مربیان توانمند خانواده و آموزش خانواده ها.
۶. اجرای برنامه های جذاب از قبیل برنامه های اردویی و زیارتی و تبلیغ غیرمستقیم نماز.
۷. برگزاری مسابقات ساده و انگیزشی در فضای مجازی در کانالها و گروههای مرتبط.

ستاد اقامه نماز سازمان اوقاف و امور خیریه

بررسی موانع ارتقای نماز نسل نو:

۱) از جمله آسیب‌هایی که مربوط به حوزه خانواده‌ها می‌شود عبارت است از: تنوع فرهنگ‌ها و تفکرات خانواده‌ها که باعث می‌شود که توجه آن‌ها و همگام کردنشان با اهداف دینی کودکان سخت شود، این تنوع در پاره‌ای از موارد به تعارض جدی بین فضای مدرسه و خانه می‌رسد و با فرض عملکرد صحیح مدرسه در مسائل دینی باید در نظر داشت که مشاهده تعارض در خانواده که تأثیر مستقیم و بیشتری بر کودک دارد نتیجه کارهای مدرسه را تا حد زیادی از بین می‌برد.

۲) با توجه به استفاده روز افزون از رسانه‌های دیداری و شنیداری و شدت تهاجم فرهنگی دشمن، انتظار می‌رود که خانواده‌ها به تدریج به سمت شرایطی سوق یابند که ارزش‌های مذهبی آن را بر نمی‌تابد، از جمله می‌توان به مصرف‌زدگی، گسترش فرهنگ چشم و هم‌چشمی و رقابت‌های ناسالم برای مصرف بیشتر، ایجاد احساس محرومیت در قشر کم درآمد جامعه، کم رنگ شدن ارزش‌های مذهبی و هنجارهای اصیل فرهنگ ملی اشاره کرد. تغییر ذائقه مخاطبان توسط رسانه‌ها شامل مدیریت اوقات فراغت هم می‌شود به گونه‌ای که به تدریج افراد را از پر کردن اوقات فراغت به شیوه‌های توصیه شده اسلام از قبیل صرف اوقات خود برای مناجات با خدا، حضور در مسجد و مجالس مذهبی، در کنار همسر و خانواده بودن، صلح و رحم و ... باز می‌دارد.

۳) تعلیم و تربیت دینی در بسیاری از مدارس به سبک سطحی و زودگذر است و در ذهن و ضمیر مخاطب جا نمی‌گیرد. کلاس‌های دینی آموزه‌های رفتاری را به عادات سلوکی تبدیل نمی‌کنند و شیوه مورد استفاده در بسیاری از مدارس به گونه‌ای است که نه آموزش دینی تا زمان اقناع فکری، و نه تربیت تا نیل به تثبیت قلبی و درونی‌سازی ادامه می‌یابد.

۴) غیرتدریجی و شتاب‌زده رفتار کردن یکی دیگر از موانع تربیت اسلامی است.

خداوند در آماده‌سازی و هدایت مسلمانان صدر اسلام نیز اصل تدریج را رعایت کرده، و از این رو قرآن به تدریج، طی ۲۳ سال نازل شده است. تکمیل شریعت در طول زمان و با توجه به شرایط متنوع، حاکی از رعایت اصل تدریج است. برای تربیت نسل نو باید از موضع‌گیری تند و سریع در برابر رأی غلط او پرهیز کرد و در مقابل، برخورد تدریجی و سیاست گام به گام و گاه دو گام به جلو و یک گام به عقب، ضروری است.

۵) عدم توانایی لازم معلمان از نظر علمی؛ اعتقادی؛ انگیزشی و نداشتن هنر و مهارت لازم و عواملی مانند کافی نبودن آموزش‌های بدو خدمت و ضمن خدمت و شیوه‌های تربیت معلم، جذب و استخدام نشدن نیروهای متخصص در حرفه پرورشی، به‌کارگیری نیروهای سرگردان و منفعل آموزشی برای این حرفه بدون در نظر گرفتن ویژگی‌های لازم برای حرفه مربیگری و بدون توجه به انگیزه‌های متفاوت آسیبی بر تربیت اسلامی است.

۶) توجه نکردن به تفاوت‌های فردی یکی دیگر از موانع تربیت اسلامی است.

بدیهی است که معلم در ترویج فرهنگ نماز باید ملاحظه سن، جنسیت و شرایط خاص دانش‌آموزان را بکند.

مربی در مواجهه با متربی باید چیزی بگوید که در طاقت فهمی او باشد و چیزی بخواهد که در طاقت عملی اوست. خداوند هم خود در وسع مخاطبین سخن گفته و تکلیف کرده است. در تربیت دینی باید ظرفیت شخص در نظر گرفته شود و چیزی فراتر از توان از او خواسته نشود.

۷) تفاوت در رفتار و گفتار مربی به عنوان یکی از موانع تربیت اسلامی شمرده می‌شود. معلم باید ضمن اقدام عملی جهت امر تربیت دینی متربیان، خود نیز پایبندی عملی به اعتقادات، احکام و ارزش‌های دینی را داشته باشد.

راهکارهای کلی در ارتقای نماز نسل نو:

۱) باید در مردم و خاصه جوانان و نسل نو گرایش قلبی به نماز ایجاد شود، مسأله نماز مسأله نیایش است و باید سخن از نیازی که انسان به نیایش دارد به میان آوریم، ما باید جوان‌ها را متقاعد کنیم که به نیایش در برابر خداوند احتیاج دارند.

به جای این‌که جوانان را به عبادت وادار کنیم باید انگیزه عبادت را در آن‌ها به وجود آوریم تا خود طعم شیرین عبادت را چشیده و در پی آن بروند.

۲) بهترین زمان برای تربیت دینی از جمله آموزش نماز و علاقه‌مند کردن نسل نو به نماز و جماعت دوره‌ی دبستان است.

۳) در تربیت دینی از روش‌های غیرمستقیم مثل نمایش، شعر، قصه گویی و ... استفاده شود و خود دانش‌آموزان در اجرای این روش‌ها سهیم باشند.

۴) در تربیت دینی به اصولی مثل اصل تکریم شخصیت، مهربانی، محبت، تدریجی بودن، آسان‌گیری و تکرار و مداومت توجه شود.

۵) نسل نو تازه‌جو و نوگرا هستند، لذا باید با زبانی نو و مورد علاقه آنان در مورد نماز صحبت شود.

۶) همسویی تربیت بین والدین و مدرسه بسیار مهم است.

پیشنادهایی برای ارتقای نماز نسل نو:

الف) طرحی نو

طرح نهادینه سازی و تثبیت نماز در میان نسل نو در طی چهارده مرحله، با توجه به سیر نزول آیات قرآن کریم در شهرهای مکه و مدینه

خلاصه ۱۴ مرحله:

۱) برقراری رابطه بین عبد و معبود با محوریت نماز.

۲) توجه دادن به نماز به مثابه راهی برای رستگاری

۳) تشویق به نماز با مشوق‌های شناخته شده برای مخاطبان

۴) گسترش نماز در خانواده

- (۵) یادآوری نقش نماز در پوشش گناهان
- (۶) تأکید بر محافظت از نماز در تمامی ادوار زندگی
- (۷) پیوند نماز با مسائل اجتماعی
- (۸) توجه به نسل جدید و توجه به نسل نمازخوان
- (۹) توجه به نقش امام در جامعه نمازخوان
- (۱۰) ساختن جامعه با محوریت نمازگزاران
- (۱۱) بیان کارکردهای نماز در جامعه
- (۱۲) آسیب‌شناسی پیرامون نماز
- (۱۳) پاسخ به کارشکنی‌های دشمنان و منافقان در جامعه

(ب) پیشنهادهای کاربردی جهت بهبود اقامه نماز در مدارس:

- (۱) ایجاد و تجهیز نمازخانه‌های زیبا و وسیع
- (۲) برگزار شدن نماز جماعت در مدارس بدون وقفه و تعطیلی
- (۳) شرکت همراه با محبت معلمان و عوامل اجرایی در نماز جماعت مدرسه
- (۴) عدم تزامم برنامه‌های نمازی با وقت نماز جماعت
- (۵) مانند زنگ تفریح یک زنگ به عنوان زنگ نماز طراحی شود که در این زنگ بعد از گفتن اذان دلنشین و زیبا، نماز جماعت اقامه شود.
- (۶) برگزاری مسابقات نقاشی، خوشنویسی، حفظ شعر و نوشتن انشاء پیرامون نماز
- (۷) در فرصت‌های مناسب کتاب‌های مربوط به نماز به دانش‌آموزان معرفی شده و بعد از آن کتاب جدید در تابلوی کتاب‌های نمازی قرار گیرد
- (۸) معلمان در تبیین و ترویج ارزش، آداب و احکام نماز اهتمام ویژه داشته باشند.
- (۹) برگزاری مراسم جشن تکلیف
- (۱۰) تشویق دانش‌آموزانی که در امر اقامه نماز جماعت اهتمام ویژه‌ای دارند. این تشویق می‌تواند به صورت هفتگی در صف کلاسی اجرایی شود.
- (۱۱) طرح و اجرای اردوهای نماز از سوی مدارس و دیدار با علما و بزرگان
- (۱۲) ایجاد مرکز مشاوره اعتقادی و نمازی در مدارس منتخب
- (۱۳) کوتاه برگزار کردن نماز جماعت و پرهیز از برنامه‌های جنبی و خسته کننده.
- (۱۴) در مدارس دو نوبته تدابیری اتخاذ شود که هر دو گروه دانش‌آموز اقامه نماز جماعت کنند.

۱۵) بخش هنری مدرسه نسبت به ترویج هنرمندانه نماز همت گمارند.

۱۶) تولید سرودهای نمازی زیبا توسط دانش‌آموزان

۱۷) در برنامه‌های انجمن اولیاء و مربیان برنامه‌ای ویژه برای والدین دانش‌آموزان در نظر گرفته شده و ضمن دعوت ایشان به نماز، روش‌های دعوت فرزندان به نماز، علت ترک و جواب به شبهات نمازی برای ایشان ارائه شود.

۱۸) از شخصیت‌های محبوب دانش‌آموزان برای شرکت در اقامه نماز جماعت دعوت شود.

۱۹) بین مدارس و مساجد همجوار آن‌ها ارتباط برقرار شده و دانش‌آموزان برای شرکت در نماز جماعت ترغیب شوند.

۲۰) در کتابخانه‌ها جایگاه ویژه‌ای برای آثار نماز در نظر گرفته شود.

۲۱) تشکیل ستاد اقامه نماز یا هیئت‌های اندیشه ورز در مدرسه، که اعضاء آن بیشتر از خود دانش‌آموزان باشند.

۲۲) در نظر گرفتن نمره‌ی خاص برای دانش‌آموزانی که در نماز جماعت شرکت فعال دارند.

۲۳) پذیرایی مختصر از اقامه‌کنندگان نماز جماعت

۲۴) تهیه پیک ماهانه نماز

۲۵) مسئولیت دادن به خود دانش‌آموزان برای برگزاری نماز جماعت

۲۶) ترغیب و تشویق دانش‌آموزان برای شرکت در نماز جمعه

۲۷) استفاده از ظرفیت معلمان محبوب دانش‌آموزان در امر ترویج نماز

۲۸) تشکیل هیئت‌های مذهبی و دینی در مدارس

۲۹) رسانه‌ای کردن نماز جماعت و دیگر فعالیت‌های دانش‌آموزان

۳۰) موضوعات انشاء به سمت و سوی نماز و ترویج آن برود.

۳۱) بهره‌گیری از نظرات دانش‌آموزان در امر برگزاری نماز

۳۲) موضوع نماز در مدارس، آموزشگاه‌ها و مراکز آموزشی و ... مهم تلقی شود و برای آن جایگاه خاصی لحاظ شود.

۳۳) دانش‌آموزان و نوجوانان در سن الگوپذیری هستند، توصیه می‌شود عکس و تصاویری از شخصیت‌های محبوب، نظیر ورزشکاران، هنرپیشگان که در حال اقامه نماز هستند در دسترس همگان قرار بگیرد، چرا که مثلاً الگوپذیری و حرف‌شنوی یک کودک از شخصیت عمو پورنگ بسیار زیاد است و مؤثر واقع می‌شود.

۳۴) در مراسم عمومی نظیر نمازهای جمعه و جماعت و ... از کودکان و نوجوانان فعال در اقامه و ادای نماز تجلیل و تقدیر شود.

۳۵) ائمه جماعات به زبان و ادبیات نسل جوان و نوجوان آشنا باشند تا گفتگو بین ایشان و دانش‌آموزان شکل بگیرد. روحانی بودن امام جماعت و باسواد بودن و به روز بودن وی بر حضور افراد در نماز جماعت تاثیر دارد.

۳۶) آشنایی نسل نو با احکام و آداب و مسائل نماز موجب افزایش گرایش ایشان به حضور در نماز و نماز جماعت می‌شود، لذا بر مسئولین مدرسه لازم است تا شرایطی مناسب جهت آشنایی دانش‌آموزان با آداب و مسائل نماز را اتخاذ کنند.

۳۷) حضور مسئولین امر (معلمان و مربیان در مدارس) موجب رغبت بیشتر افراد برای حضور در نماز جماعت می‌شود. وجود روابط صمیمانه با دانش‌آموزان موجب جذب بیشتر ایشان به نماز جماعت می‌شود.

ج) پیشنهادهای کاربردی جهت بهبود اقامه نماز در دانشگاه‌ها:

۱) گسترش فعالیت‌های فرهنگی متولیان امور فرهنگی دانشگاه در راستای تبیین جایگاه نماز بین دانشجویان
۲) فراهم آوردن زمینه مناسب جهت افزایش حضور مسئولان، اساتید و کارکنان و اساتید برجسته دانشگاه در نماز
۳) رفع تداخل زمان کلاس‌های آموزشی با زمان برگزاری نماز جماعت
۴) استفاده از تبلیغات دینی مستمر در سطح دانشگاه و تشویق و تقدیر از دانشجویان و کارکنان فعال در انجام این فریضه الهی

۵) تشکیل جلسات تخصصی و هم‌اندیشی در رابطه با نماز و برگزاری همایش‌های مرتبط
۶) آموزش‌های پرمحتوای مذهبی با استفاده از آیات و روایات در رابطه با نماز در خلال برگزاری نماز جماعت و سایر فرصت‌ها مانند ساعت فرهنگی برای دانشجویان

۷) انتخاب و استفاده از امامان جماعت با ویژگی‌هایی از قبیل توانایی علمی، نظم و آراستگی ظاهری، بیان ساده و شیوا، ابتکار عمل و خلاقیت، دوستی با جوانان

۸) توجه به آراستگی، نظافت و بهداشت نمازخانه و همچنین رعایت عوامل فیزیکی از قبیل صوت، نور و سیستم گرمایشی و سرمایشی

۹) در نظر گرفتن مجموعه مباحثی از نماز و مسجد در سرفصل‌های دروس دانشگاهی تمامی رشته‌ها به منظور آشنایی تخصصی جوانان با نماز

۱۰) تهیه و ارائه اولویت‌های پژوهشی مطالعات راهبردی نماز و مسجد برای موضوعات پایان‌نامه‌های رشته‌های علوم انسانی به صورت فراخوان به دانشگاه‌های سراسر کشور

۱۱) از نخبگان و اساتید در انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی با موضوع نماز و تحقیقات و پایان‌نامه‌های مراکز آموزش عالی درباره شیوه‌های جذب دانشجویان به نماز حمایت شود.

۱۲) استفاده و بهره‌برداری از نتایج و دستاوردهای نمازی علوم انسانی و پایان‌نامه‌های دانشجویان

۱۳) شناسایی استعدادهای درخشان و معرفی ایشان به مراکز تحقیقاتی جهت بهره‌گیری از قابلیت و استعداد آنها در مطالعات راهبردی نماز و مسجد

۱۴) بررسی راه‌های علمی گرایش خانواده‌ها به نماز توسط اساتید و نخبگان دانشگاهی

۱۵) با تشکیل و تقویت اتاق فکر با حضور همه تفکرات و سلیقه‌ها در دانشگاه‌ها با حضور همه مسئولان ارشد در خصوص راهکارهای تقویت و توسعه اقامه نماز اقدام اساسی شود.

د) پیشنهادهای کاربردی جهت مسئولین وزارت آموزش و پرورش:

- ۱) بازنگری و متناسب سازی اعتبارات ویژه توسط معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت آموزش و پرورش جهت تبیین و ترویج امر نماز در مدارس با توجه به نیازهای حال حاضر
- ۲) رفع مشکل حق‌القدم ائمه جمعه مدارس در مراجع ذی صلاح و اسناد بالادستی از طریق هیأت وزیران، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی آموزش و پرورش یا ...
- ۳) سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس به ایجاد نمازخانه در مدارس همت گمارند.
- ۴) در صدور مجوز برای مدارس غیرانتفاعی شرط داشتن نمازخانه در مدارس لحاظ شود.
- ۵) در بودجه تعمیرات ادارات کل نوسازی اعتبار ویژه‌ای به بهسازی و تزئین نمازخانه‌های مدارس اختصاص یابد.
- ۶) معاونت تربیت بدنی و بهداشت اعتبار ویژه‌ای برای سرویس‌های بهداشتی و وضوخانه مدارس اختصاص دهند.
- ۷) برگزاری مسابقات مختلف نمازی بین دانش‌آموزان
- ۸) نشریه‌ای با موضوع نماز برای معلمان و دانش‌آموزان در چندین سطح متفاوت منتشر شود.
- ۹) تهیه تازه‌ترین کتاب‌های مربوط به نماز و ارسال آن‌ها به سازمان‌های آموزش و پرورش
- ۱۰) در نمایشگاه‌های سراسری کتاب که هر ساله در مدارس برگزار می‌شود کتاب‌های مربوط به نماز، متناسب با سن دانش‌آموزان تهیه و توزیع گردد.
- ۱۱) در دستورالعمل انتخاب معلم نمونه، از هر استان یک نفر به عنوان معلم نمونه و یا مدیر نمونه در امر ترویج اقامه نماز جماعت انتخاب شود.

ذ) پیشنهادهای کاربردی جهت مسئولین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی:

- ۱) شناساندن آثار نماز جماعت و حضور در مسجد از طریق بهره‌گیری از امکانات سمعی و بصری
- ۲) ارسال رایگان کتب و نشریات مربوط به نماز جماعت و مسجد به مراکز فرهنگی
- ۳) مطالعه و تحقیق در زمینه‌ی تبلیغات رسانه‌های جهانی و کشف روش‌های عملکرد آنان و اتخاذ شیوه‌های مقابله با تهاجم دشمن علیه مبانی اعتقادی جوانان و دوری آن‌ها از نماز
- ۴) نظارت کامل بر فعالیت مطبوعات و نشریات کشور و ارائه راهکارهای مناسب به آن‌ها در جهت ترویج اقامه نماز
- ۵) تهیه آمار دقیق از کتاب‌های چاپ شده در زمینه نماز و مسجد و دسته‌بندی موضوعی کتاب‌ها جهت انتشار و ارائه به مؤسسات فرهنگی کشور

۶) حمایت از مؤسساتی که در امر ترویج اقامه نماز فعالیت دارند.

۷) همکاری با مراکز اسلامی و فرهنگی سایر کشورها خصوصا کشورهای اسلامی جهت استفاده از تجربیات آنها در ترویج نماز

۸) انعقاد قرارداد با موضوع نماز در حوزه‌های هنری، سینمایی، خبری و مطبوعاتی

۹) ایجاد شبکه جهانی نماز با همکاری سازمان‌های منطقه‌ای نماز

۱۰) تهیه بروشور و کتاب‌های نمازی مناسب و قرار دادن در مکان‌های عمومی

۱۱) شناسایی محققان و پژوهشگران حوزه نماز و حمایت از ایشان

۱۲) شناسایی و حمایت از مؤلفان و ناشران عرصه نماز

۲۳) تنظیم سیاست‌های کلی در خصوص مطالعات راهبردی نماز و مسجد